

Úgy gondoltuk, örökre egészségesek maradunk egy beteg világban

Ferenc pápa rendkívüli
Urbi et Orbi áldása a járvány idején

Ferenc pápa március 27-én, pénteken imát vezetett és rendkívüli, teljes búcsúval járó Urbi et Orbi áldást adott a Szent Péter-bazilika előtti üres téren. A világ-méretű koronavírus-járvány idején Isten irgalmába ajánlotta Róma városát és az egész emberiséget. A Szentatyá 18 órakor a Szent Péter-bazilika lépcsőin, a katekézések szokásos helyén vezetett imádságot, miközben az üres Szent Péter téren esett az eső. Isten igéje Szent Márk evangéliumából (Mk 4,35–41) hangzott fel, ezt követte a Szentatyá homíliája.

„Aznapi alkonyatkor” (Mk 4,35). Így kezdődik az evangéliumi szakasz, amelyet az imént hallottunk. Már hetek óta úgy érezzük, leszállt az este. Sűrű árnyékok borultak tereinkre, utcáinkra és városainkra; uralmuk alá hajtották az életünket, mindent megsüketítő csönddel és vigasztalan ürességgel töltve el, amely minden dolgot megbénít jártában: érezni lehet a levegőben, észre lehet venni a gesztusokban, elárulják a tekintetek.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Fotó: Vatican News

**Kockázttalás
és gondviselés**
Dolhai Attila
színművész gondolatai
5. oldal

**Ima horvát
testvéreinkért**
A Zágrábot sújtó
földrengésről
a 7. oldal

**Zúrzavaros
napjaink
pedagógusszemmel**
Uzsalyné Pécsi Rita
jegyzete
12. oldal

A szent három nap és a húsvét ünnepe

Dekrétum és könyörgés a Covid-19-járvány idejére

Az Istentiszteleti és Szentségi Fegyelmi Kongregáció március 19-én útmutatót bocsátott ki az Egyház számára, melyben a nagyhét, a szent három nap és a húsvét ünneplésének megváltozott rendjéről adnak iránymutatást. Egyúttal jelzik, hogy a húsvét ünnepének időpontja a járványhelyzet idején sem változik.

A www.katolikus.hu oldalon elérhető és letölthető a dekrétum fordítása és (A4, illetve A5 formátumban) a nagypénteki liturgia 700/2020. számú, XI. rendkívüli könyörgése a járvány idejére. Ez utóbbit a dekrétum útmutatásának megfelelően a Magyar Egyházzenei és Liturgikus Intézet készítette elő, szövegét a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Tanácsa jóváhagyta.

A kereszt köré kell gyülekeznünk

Beszélgetés Barsi Balázs ferences szerzetessel

Az Egyház virágvasárnap ünnepléi Jézus jeruzsálemi bevonulását. Az Úr számárhátan ült, a város népéből sokan ruhájukat terítették az útra, mások ágakat szórtak elé. A tömeg így kiáltozott: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, ki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!” Ez a nap ugyanakkor a nagyhétnak, vagyis Jézus szenvedéstörténetének kezdete is. Barsi Balázs ferences szerzetessel az ünnep tartalmáról és a jelenlegi különleges helyzetben rejlő lehetőségekről beszélgettünk.

(Folytatás a 9. oldalon.)

Fotó: Fábán Attila

Lásd meg a lehetőséget, és kelj fel!

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi
megyéspüspök az Ifjúsági Világnapról

Szent II. János Pál pápa 1985-ben a virágvasárnapot az ifjúság világnapjává nyilvánította. Ebből az alkalomból ő és utódai minden évben levélben fordultak a világ ifjúságához. A hagyományokat folytatva idei üzenetében Ferenc pápa a portugál fővárosban 2022-ben rendezendő ifjúsági világtalálkozóra utal, és az addig előttünk álló két esztendőre egy-egy bibliai részlet átélmedésére hívja a fiatalokat. 2020-ra az „Ifjú, mondd nekem: kelj föl!” (Lk 7,14), 2021-re pedig a „De kelj fel, és állj talpra! Azért jelentem meg neked, hogy terjesztője és tanúja légy annak, amit láttál” (ApCsel 26,16) bibliai idézet végiggondolását kéri. Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspököt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Ifjúsági Bizottságának elnökét telefonon kerestük meg, hogy ossza meg velünk gondolatait a Szentatyá levelével kapcsolatban.

Püspök Úr! Ferenc pápa a 35. Ifjúsági Világnapra írt levelének elején többek között arról beszél, hogy az Egyház alapvető dimenzióját fejezi ki az együttes úton levés. Azt is hangsúlyozza a Szentatyá, hogy ezen az úton egy-egy fontos mérföldkőnél maga Isten hív minket az újrakezdésre. A világgjárvány idején vajon milyen újrakezdésre buzdít bennünket Isten?

(Folytatás a 3. oldalon.)

Úgy gondoltuk, örökre egészségesek maradunk egy beteg világban

(Folytatás az 1. oldalról.)

Rémültté és elveszetté váltunk. Akárcsak az evangéliumi szakaszban szereplő tanítványok, felkészületlenül mi-ránk is ránt tört a váratlan és vad vihar. Ráébredtünk, hogy mindannyian ugyanabban a bárkában vagyunk, mind törékenyek és irányt vesztek, mégis fontosak és szükségese-k vagyunk, mindannyian arra nyertünk meghívást, hogy evezzünk együtt, hisz mindannyiunknak szüksége van a kölcsönös támasznyújtásra.

Ebben a bárkában... itt vagyunk mindannyian. Akárcsak azok a tanítványok, akik egy hangon szólalnak meg, és szorongásukban ezt mondják: „Elveszünk” (Mk 4,38), mi is ugyanígy rájöttünk, hogy nem tudunk külön-külön, a magunk erejéből előre jutni, hanem csakis együttesen.

Könnyen magunkra ismerhetünk ebben az elbeszélésben. Sokkal nehezebb azonban megértenünk Jézus magatartását. Miközben a tanítványok természetesen izgatottak és reményvesztettek, ő a tatnál van, a bárkának azon a részén, amelyik először süllyed el. És mit csinál? A háborgás ellenére békésen alszik, bízva az Atyában – ez az egyetlen alkalom, amikor azt látjuk az evangéliumban, hogy Jézus alszik. Amikor aztán felébred, majd lecsillapítja a szelet és a vizeket, odafordul a tanítványokhoz, és megrovóan így szól hozzájuk: „Miért félték ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?” (Mk 4,40)

Próbáljuk megérteni! Mi-ben is rejlik a tanítványok hitének a hiánya, amely szemben áll Jézus bizalmával? Ők továbbra is hittek benne, hiszen őt hívták segítségül. De figyeljük meg, hogyan szólítják meg őt: „Mester, nem törődöl vele, hogy elveszünk?” (Mk 4,38) Ez egyáltalán nem érdekel téged? Úgy gondolkodj, hogy Jézus közönyös velük szemben, nem törődik velük. Közöttünk, család-jainkban az egyik legfájdalmasabb dolog az, amikor ezt mondják: „Nem törődsz velem?” Olyan mondat ez, amely megsebez, és elszabadítja a szív viharait.

Jézust is megrázza. Hiszen senki sem törődik velünk jobban, mint ő. És valóban: ahogy megszólítják, rögtön megmenti reményvesztett tanítványait.

A vihar leleplezi sebezhetőségünket, és lemeztelenítve elénk állítja hamis és felszínes biztonságérzetünket, aminek segítségével meghatároztuk életünk forgatókönyvét, terveinket, szokásainkat és prioritásainkat. Megmutatja, hogy engedjük elaludni, hátramaradni azt, ami táplálja, fenntartja és erősíti az életünket és a közösségünket. A vihar feltárja mindazokat az elhatározásainkat, melyekkel úgy-mond be akartuk csomagolni és el akartuk felejteni azt, ami táplálta népeink lelkét; mindazokat a próbálkozásainkat, amik révén látszólag üdvös szokásokkal anesztetizáltuk magunkat, és képtelenné váltunk arra, hogy kapcsolódjunk a gyökereinkhez, és felidéz-zük időseink emlékezetét.

Ferenc pápa rendkívüli Urbi et Orbi áldása a járvány idején

Ezzel pedig megfosztottuk magunkat attól az immunitástól, amely ahhoz szükséges, hogy szembenézzünk ezzel a viszontagsággal.

A vihar által lehullottak a sztereotípiák álarcai, melyek-ke alcaztuk az egónkat, amit soha nem érdekel semmi más, csak önnön imázsa; ugyanak-kor újra lelepleződött az az (áldott) közösséghez tartozásunk is, amelyet nem tagadhatunk meg: testvérként összetartozunk. Testvérként összetartozunk.

„Miért félték ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?”

Uram, a te igéd a mai estén szíven üt, miránk vonatkozik, mindannyiunkra. Ebben a mi világunkban, amit te nálunk is jobban szeretsz, a lehető legnagyobb sebességgel robog-tunk előre, úgy éreztük, erősek és mindenre képesek vagyunk. Epekedtünk a haszon után, hogy fölemésszenek minket a tárgyak és megrésze-gítsen a sietősség. Nem áll-tunk meg a hívásodra, nem tértünk észre a háborúkkal és a bolygósíntú igazságtalan-ságokkal szemben, nem hal-lottuk meg sem a szegények-nek, sem a mi súlyosan beteg bolygónknak a kiáltását. Foly-tattunk mindent rendíthetete-nül, és úgy gondoltuk, örökre egészségesek maradunk egy beteg világban. Most, amikor háborgó tengeren hajózunk, tehozzád esedklünk: „Kelj fel, Urunk!”

„Miért félték ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?” Urunk, te felhívással fordulsz felénk: a hit felhívásával. Nem is annyira arról van szó, hogy higgyük, te létezel, hanem sokkal inkább arról, hogy hozzád menjünk, és bíz-zunk benned. Ennek a nagy-bőjtnek az idején visszhang-zik sürgető felhívásod: „Térje-tek meg”, „térjete vissza hozzám teljes szívetekből” (Joel 2,12). Arra hívsz meg minket, hogy a próbatétel je-len idejét a döntés idejeként éljük meg. Nem a te ítéleted ideje ez, hanem a mi ítéletün-ké: annak az ideje, hogy dön-tünk, mi az, ami számít, és mi az, ami elmúlik. Külön kell választanunk azt, ami szüksé-

ges, attól, ami nem az. Annak az ideje van, Urunk, hogy az életünk útját újból feléld és a többi ember felé irányozzuk. Magunk körül láthatunk megannyi példás útítársat, akik a félelem közepette is a saját életük odaajándékozásá-val válaszoltak. Ez a Szentlé-lek hatékony ereje, amely bá-tor és nagylelkű felajánlások-ba fordult át, azokban öltött testet. Ez a Szentlélek élete, amely képes megszabadítani, értékelni és megmutatni, hogy életeinket olyan – leg-többször elfeledett – közös személyek szövik egybe és

ségesek önmagunknak, egye-dül elsüllyedünk: szükségünk van az Úrra, ahogyan a régi hajósoknak szükségük volt a csillagokra. Hívjuk meg Jézust életünk bárkájába! Bizzuk rá a félelmeinket, hiszen ő legyőzi azokat! Akárcsak a tanítvá-nyok, mi is meg fogjuk ta-pasztalni, hogy ha ő a fedélze-ten van, nem fogunk hajótörést szenvedni. Ez ugyanis Isten ereje: mindazt, ami velünk tör-ténik, képes jóra fordítani, még a legrosszabb dolgokat is. El-hozza a csendes időt a vihar-inkba, mert ha Isten velünk, az élet nem hal meg sohasem.

Az Úr megszólít minket, és viharunk idején arra hív meg, hogy ébredjünk fel, aktivizál-juk a szolidaritást és a re-ménységet, mivel ezek szil-lárdságot, támaszt és értelmet adhatnak jelen óráinknak, amikor látszólag minden ha-jótörést szenved.

Az Úr felkel, hogy föléb-ressze és új élettel töltsen meg húsvéti hitünket.

Van horgonyunk is: ke-resztje által megmenekültünk. Van kormánykerekünk: ke-resztje szabadulást hozott ne-künk. Van reménységünk: ke-resztje által meggyógyultunk, ő magához ölelt minket, hogy semmi és senki ne szakítha-son el az ő megváltó szeretetétől. Az elkülönítésben, amikor

nak bennünket, erősítsük meg, ismerjük fel és mozdít-suk elő a kegyelmet, ami ben-nünk lakozik. Ne oltuk ki a pislákoló méceslámgot (Iz 42,3), hanem hagyjuk újra-leadni a reményt.

A kereszt átölelése azt je-lenti, hogy bátorságra lelünk mindannak az átöleléséhez, ami jelen korunkban idegen-kedést, visszatetszést kelt ben-nünk, és legalább egy pillanat-ra hátrahagyjuk a mindenha-tóság és a birtoklás zaklatott vágyát, hogy ily módon teret nyissunk azon kreativitás előtt, amit csakis a Szentlélek

tud felszítani. Ez azt jelenti, hogy megleljük a bátorságot olyan helyek fölleléséhez, ahol mindannyian megérezhetik: meghívást nyertek; és amelyek lehetővé teszik a vendégszere-tet, a testvéri érzület és a szoli-daritás új formáinak megélé-sét. Keresztje által megmene-kültünk, hogy befogadjuk a reményt, és engedjük, hogy ez a kereszt megerősítsen és fenntartsen minket az összes lehetséges úton-módon. Ez se-gít majd abban, hogy képesek legyünk megőrizni önmagun-kat és másokat is. Ha átöleljük az Urat, akkor a reményt ölel-jük át: íme, a hit ereje, mely megszabadít a félelemtől, és reménnyel ajándékoz meg minket.

Közös ima a pápával

A vatikáni Apostoli Palotából március 25-én délben interneten közvetítették a Miatyánk elimádkozását, melyre a Szentatya a világon élő összes Krisztus-hívót hívta. A pápa bevezető szavaiban hangsúlyozta:

Bizakodó gyermekeként fordulunk az Atyához. Imádkozunk a betegekért és családjukért, az egészség-ügyi dolgozókért és az őket segítőkért, a hatóságokért, a rendvédelmi szervekért és az önkéntesekért, közösségeink szolgálattevőieit!

mindannyian szenvedünk szeretteink és a velük való találkozásaink hiányától, meg-tapasztaljuk rengeteg dolog elvesztését. De újra meghall-juk a minket megmentő üze-netet: ő feltámadt és közöttünk él! Az Úr a keresztjéről meghív minket arra, hogy új-ra ráleljünk az életre, mely mi-ránk vár, fordítsuk tekintetün-ke-t azok felé, akik szölongat-

„Miért félték ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?” Kedves testvéreim, erről a helyről, amely Péter sziklaszi-lárd hitét hirdeti, ezen az es-tén mindannyiótokat az Úrra szeretnélek bízni, a Szűzanya közbenjárását kérve, aki a nép üdve, a tengernek csillaga a vihar idején.

Ezek a kolonnádok átölelik Rómát és az egész világot. In-

nen szálljon le rátok vigasztaló ölelésként Isten áldása.

Urunk, áldd meg a világot, adj egészséget a testnek, vigasztalást a szívnek! Azt ké-red tőlünk, hogy ne féljünk. Ám hitünk gyöngé, mi pedig félelemmel teltek vagyunk. Te, Urunk, ne hagyj magunk-ra minket a vihar tombolása idején. Ismételd el újra: „Ne féljete!” (Mt 28,5) Mi pedig Péterrel együtt „minden gon-dunkkal hozzád fordulunk, mert neked gondod van ránk” (1 Pt 5,7).

*

Beszéde után a pápa az er-re a különleges alkalomra a Santa Maria Maggiore bazili-kából a Szent Péter térre ér-kezett Salus Populi Romani kegykép elé járult. A római nép megmentője elnevezésű kegykép Róma legnagyobb tisztelettel övezett Mária-áb-rázolása. Leghíresebb másola-ta a częstochowai Fekete Madonna. A korábbi pápák járványok és csaták idején imádkoztak az ikon előtt. Ferenc pápa 2013. március 14-én, a megválasztása utáni reggelen a kegykép előtt imádkozott, és hasonlóan tesz külföldi apostoli útjai előtt és után is. Legutóbb március 15-én, vasárnap dél-után fohászkodott előtte, amikor gyalog ellátogatott a Santa Maria Maggiore bazili-kába, majd azután a San Marcello al Corso templom-ban a csodatevő feszület előtt imádkozott.

Most is ugyanígy tett, mi-után a csodatevő feszületet is a Szent Péter térre hozták e rendkívüli imádság alkalmá-ból. A sötét fából készült fes-zülethez számos csoda kötő-dik, többek között Róma vá-roának az 1522-es súlyos pestisjárványtól való megme-nekülését is annak tulajdo-nítják, hogy bűnbánati kör-menetben a templomtól a Szent Péter-bazilikához vit-ték. A mostani processzió az egészségügyi előírások betar-tása miatt elmaradt, de a pá-pa Róma városa és az egész világ nevében a kereszthez járult.

Ezután szentségimádás kö-vetkezett: az Eucharisziát a bazilika előterében felállított oltárra helyezték ki. Ferenc pápa és a kisszámú asszisz-tencia csendben imádkozott, majd könyörgő litániát mon-dtak.

A pápa ezután Urbi et Orbi áldást adott az Oltáriszentség-gel. Ahogy *Angelo Comastri* bí-boros, a Szent Péter-bazilika főpapja kihirdette: „A Szent-atya, Ferenc, mindazoknak, akik a rádió, a televízió vagy más kommunikációs eszkö-zök révén részesülnek a szent-ségi áldásban, megadja a teljes búcsút, az Egyház által rögzí-tett formában.”

Miközben megszólaltak a szentségi áldást kísérő haran-gok – szinte szimbolikus mó-don –, éppen ugyanakkor kez-dett el szíreázni egy mentő-autó.

A Duna Tv-ben és sok más csatornán is élőben közvetített szertartás fohászokkal ért vé-get.

A homíliát fordította: Török Csaba
Fotó: Vatican News

A szeretet csodáját ünnepeljük

Veres András megyéspüspök misét mutatott be a gyermeket váró házaspárokért

Urunk születésének hírüladása, Gyümölcstől Boldogasszony ünnepén, március 25-én Veres András megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke szentmisét mutatott be a gyermeket váró házaspárokért a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban. A szertartás nem volt nyilvános, de az egyházmegye közzétette a főpásztor ünnepi szentbeszédének hangfelvételét és szövegét. Ezt olvashatják az alábbiakban.

A mai napon – kilenc hónappal karácsony előtt – arra emlékezünk, hogy Gábel fangyal hírül adta a názáreti Máriának a próféták által hirdetett Megváltó születését: „Ne félj, Mária! (...) Mert íme, gyermeket fogansz méhedben és fiút szülsz, s Jézusnak fogod őt nevezni!” (Lk 1,30–31) Ez Isten Fiának, Jézusnak a világba lépése. Már ez a pillanat is kellően rámutat Isten emberek iránti szeretetére. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy kizárólag Jézus keresztalálában fejeződik ki Isten irántunk való szeretete. Pedig könnyű belátnunk, hogy Isten alázata és szeretete már a megtestesülés pillanatától nyomon követhető. Az örök Isten a Fia által emberként lép a világba. Mi ez, ha nem a szeretet ámulatba ejtő csodája!

Isten emberré lesz! Ez a szeretet legcsodálatosabb tette. Sőt, ebből az is következik, hogy amikor Isten ma-

gára vette emberi természetünket, azzal megdicsőítette, istenivé tette a mi porból vett emberi testünket. Valami olyan történt, amit emberi értelmünkkel csak nehezen vagyunk képesek megsejteni, és megérteni talán soha. Isten, az örök Atya a Fiában, Jézusban akarja kinyilatkoztatni önmagát, ezért veszi magára egy valódi ember egzisztenciáját.

Azért, hogy megértsünk valamit a szeretetnek ebből a titkából, érdemes idéznünk *Mécs László* gyönyörű versének címadó metaforáját: „Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!” Ebből felsejlik a csoda: a va-

dóc a beoltás után nemesebbé válik. Az oltás ugyanis a nemesítés egyik módja. Szerencsés esetben az oltvány a legjobb tulajdonságokat örökli, ezért a betegségekkel, a természeti viszontagságokkal szemben ellenállóbb, gyümölcsét nézve pedig ízletesebb és szebb lesz.

Bizony, minden ember rászorul erre az isteni nemesítésre. Azzal, hogy Isten Fia magára vette emberi életünket, Isten meg akarja nemesíteni emberi természetünket. Vajon jó allynak bizonyulok-e? Vannak ugyanis sikertelen oltások is, amelyek nem hozzák meg a kívánt ered-

ember kegyelmi rendben való újjászülésében ismerhetjük fel Istennek az emberek iránti különleges szeretetét. Minden ember biológiai megszületése is isteni ajándék. A kinyilatkoztatásból tudjuk, hogy az embert Isten a saját képére és hasonlatosságára teremti, és a saját lelkéből ajándékozza neki az éltető lelket. Vagyis az ember csupán teremtettség révén is Isten képe, visszatükrözi Isten jóságát. Ezért ember volta miatt minden személy sajátos méltósággal bír. Mekkora ajándék ez!

Kedves, gyermeket váró szülők! Eredeti szándékunk szerint ezt a

szertartást a ti jelenlétetekben szeretnénk volna bemutatni, értetek és születendő gyermekeitekért. Most ugyan a távollétetekben, mégis értetek ajánljuk fel a szentmisét, hogy hálások tudatokat lenni Isten ajándékaért és azért, hogy az élet továbbadása által a teremtető Isten munkatársai lehettek. Nagy csoda ez!

Tudjuk, vannak olyan házaspárok, akik már nem is remélhetik, hogy még megadják nekik a gyermekáldás. Szeretnénk megerősíteni őket abban a tudatban, hogy házasságuk ettől nem lesz kevésbé értékes.

Imádkozunk azokért a szülőkért is, akik gyermekük rendellenes fejlődéséről értesülnek. Véletlenül se fogadják el nem krisztusi gondolkodású környezetük sugalmazását, hogy szabaduljanak meg a valószínűleg testi vagy szellemi hibával születendő gyermektől. Legfőképpen azért ne tegyék ezt, mert a gyermekük így is Isten képmására teremtetett ember.

Végül imádkozunk azokért az ifjú házaspárokért, akik az anyagi javak megszerzését előbbre valónak tartják, mint a gyermekáldást. A Szentlélek világosítsa meg az értelmüket, hogy felismerjék, minden anyagi érték csak akkor ad örömet, ha azt gyermekeik javára tudják fordítani.

A Gyümölcstől Boldogasszony legyen minden születendő gyermek és gyermeket váró édesanya oltalmazója!

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Hencz Márton

Lásd meg a lehetőséget, és kelj fel!

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök az Ifjúsági Világnapról

(Folytatás az 1. oldalról.)

– A Szentatya idézi a *Christus vivit* kezdetű, fiataloknak szóló apostoli buzdítását, melyben arról szól, hogy ha eltévedtél a belső erőt, az álmokat, a reményt, a nagylelkűséget, akkor Jézus úgy áll meg előtted, ahogyan az özvegy halott fia előtt, akinek azt mondta: „Ifjú, mondom neked, kelj föl!” Az újrakezdés tehát a fölállás, felkelés, feltámadás gondolatköréhez kapcsolódik. A világjárványt okozó vírus sajnos nagyon félelemkeltő. A halál valóságát mutatja. Biztosan nem véletlen, jelnek is tekinthetjük, hogy éppen nagyböjt idején kapjuk ezt a figyelmeztetést. Persze segítségként is felfoghatjuk. Segíthet még jobban megértenünk, hogy a sötétség realitás. Valaki úgy fogalmazott: Jézus azért töltött néhány napot a sírban, hogy mi is megtudjuk, a sötétség létezik, ám nem az övé az utolsó szó. A világosság a feltámadás fénye. Ha ebben elmélyül a hitünk, a fiataloké is, az nagyon jó kiindulópont lehet a továbblépéshez vagy az újrakezdéshez. Újra kell tehát kezdenünk az Istennel való kapcsolatunkat, újra kell gondolnunk a hitünket, az evangélium értelmezését, hiszen az nem tanrendszer, hanem Isten jelenlétének valósága.

Ferenc pápa levelében ez a gondolat is szerepel: egykor Portugáliából sok fiatal, köztük sok misszi-

onárius kerekedett föl és indult ismeretlen országokba, hogy más népeknek és nemzeteknek továbbadja Jézussal kapcsolatos tapasztalatait. A több emberöltő óta nem tapasztalt világjárványt átélve a fiatalok miként adhatják át másoknak Jézussal kapcsolatos tapasztalataikat?

– Hasonló helyzetben szerencsére még a most idősebb generáció sem volt soha. Ez a tapasztalat, amit most a fiatalok is átélnek, új lendületet adhat az életüknek. Azt is átérzhetik, hogy a hitük, Istennel való kapcsolatuk valóban megújulhat, hogy „fel tudnak kelni”. Rádöbbenhetnek arra, hogy „úton vagyunk”, és földi életünk nem a végső cél. Életre szóló tapasztalatot szerezhetnek a világjárvány valóságában. Megtapasztalhatják Isten jelenlétét és azt is, hogy csak összefogással lehet legyőzni a járványt, mert mindig egymásra vagyunk utalva, de ebben az időszakban különösen. A Szentatya ír arról is, hogy a fiatalok sokszor tudnak nagylelkűek lenni, például önkéntes szolgálattal. Ezt most is gyakorolhatják, hiszen a hivatalos szervek szerint számukra valószínűleg kevésbé veszélyes a vírus. Ezért ők lehetnek azok, akik bátrabban segíthetnek az idősebbeknek, persze betartva a szabályokat, nehogy megfertőzzenek másokat.

A járvány vajon a szolidaritást vagy az önzést erősíti majd embereken?

– Jó embereknek kell lennünk. Ha bárkit megkérdezzünk arról, vajon jó embernek tartja-e magát, biztosak lehetünk abban, hogy igennel fog válaszolni. Ám krízishelyzetben mutatkozik meg az igazi jóság, az önzetlenség, a szere-

tetés. Ilyenkor sokan csak magukra gondolnak. Például hogyan vásárolunk? Figyelünk-e arra, hogy másnak is jusson valamiből? Az utolsó kiló lisztet, rizst, cukrot esetleg átengedjük-e egy kisgyerekes édesanyának vagy mi visszük el az áruházból? Sok apró lehetőség adódik a szeretet kinyilvánítására. Igyekeznünk kell megmaradni jó embernek, sőt, törekednünk kell arra, hogy egyre jobba váljunk.

Ferenc pápa Jézus Naimban tett csodájáról, a halott fiú feltámasz-

tásáról ír üzenetében. Szól arról is, hogy sok fiatal reményvesztett, depressziós, valamilyen függőség rabja. Püspök úr véleménye szerint a járvány felelősebb életre sarkallhatja ezeket a fiatalokat, vagy inkább depresszióssá, csüggedtté, reményvesztetté teheti őket?

– Úgy gondolom, néhány fiatal csak addig nem vesz komolyan a járványt, amíg a családjában, a közeli ismerősei körében nem történik megbetegedés vagy, ne adj' Isten, tragédia. Bizom azonban benne, hogy nem kell átélniük ezeket, anélkül is megértik: egyetlen értelmetlen áldozat is sok. Mindannyiunknak meg kell tapasztal-nunk, hogy a földi életünk véges. Nem mindegy viszont, hogy ki mit gondol az életről és a halálról. Van, aki úgy véli, az út végén majd a végtelen

sötétségbe lép, de az még messze van, ezért ráér a felelősségteljes gondolkodással, most csak élnie kell az életét. Más ezzel szemben azt gondolja, hogy az élete nem az övé, ajándékba kapta másokért, szeretetre kapta. Mi azt valljuk, hogy a halálban Jézus eljön értünk, és az általa számkunkra elkészített helyre jutunk, vagyis célba érünk. A fiatalok is megérthetik, nem mindegy, hogyan élnek földi életük során, és milyen emberekké válnak. Persze nem szeretek általánosítva beszélni a fiatalokról. Fiatalokban gyakran felmerül a kérdés: mi leszek, ha nagy leszek? Ennél azonban sokkal fontosabb kérdésnek tartom azt, hogy milyen ember leszek ma. Jó vagy rossz? Tudok-e másokért felelősséget vállalni, elköteleződni valaki vagy valami mellett, tudok-e a jóra igent mondani, nyitottan állni Isten előtt. A mai napomtól függ, hogy mi lesz belőlem holnap.

Ferenc pápa arról is ír, hogy a halálból feltámasztott fiatal beszélni kezdett. Levelében hangsúlyozza, mennyire fontos a párbeszéd, a meghallgatás, a kapcsolat másokkal. A fiatalok jelentős része a hálón, illetve telefonon keresztül tartja társaival a kapcsolatot.

Most még többet kell használnunk a technikai eszközöket. Ön problémának látja ezt?

– Bizonyos szempontból áldást jelentenek ezek az eszközök, hiszen a segítségükkel az oktatás folytatódhat. Másrészt veszélyt is rejt magában a technika, mert aki elindult már a függőség kialakulásának útján, annál a helyzet most várhatóan romlani fog. Sokan problémának érezték – és Ferenc pápa is utal rá –, hogy a családokban folyamatosan megy a televízió, a gyerekek a barátaikkal éjjel-nappal az interneten tartják a kapcsolatot. Bizom abban, hogy az összecsúszás miatt most talán nagyobb tere nyílik a közös családi vacsoráknak, a beszélgetéseknek, és a családtagok jobban odafigyelnek majd egymásra. Ez is egyfajta újrakezdés lehetőségét rejti magában. Persze a technikai eszközöknek veszélyük is van: álhíreket, riadalmat keltő információkat is közvetíthetnek. Az ember nem győzi feldolgozni a rengeteg információt, amivel elárasztják. Jó, hogy vannak modern eszközeink, de meg kell tanulnunk valóban eszközként tekinteni rájuk, hogy ne váljunk a rabjaikká. Használjuk ezeket, de beszéljünk úgy, mint a naimi ifjú: tegyük tanúságot Isten életre keltő, életadó és az őt szeretőket örökké éltető szeretetéről.

Bókay László
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Osztozik velünk a szenvedésben

Mt 26,14–27,66

Virágvasárnap nem visszanezünk egy régi és szomorú történetet, nem is meghurcolt Urunkat siratjuk. Az élő Krisztussal találkozgat minket a mai liturgia, azzal a Krisztussal, aki bevonul Jeruzsálembe, hogy megváltson minket.

„Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem és feláldozta magát érttem” (Gal 2,20). Ezért lépünk be Krisztus szenvedéstörténetébe hódolattal és hálával. Jézus passiója és keresztye tehát nem a világgal szemben áll, hanem a világért és érttem van, hogy értelmet adjon minden szenvedésnek. A keresztt annak a meghirdetése, hogy a végső győzelem nem azé, aki mások fölött győzedelmeskedik, hanem azé, aki saját magát győzi le, és odaadja az életét sokakért.

Ma Jézus szenvedéstörténetét olvassuk örömhírként. Hogyan lehet valakinek a szenvedése örömhír? A Biblia nem kendőzi el Krisztus életének azokat a mozzanatait, amelyeket olvasni is fájdalmas: a szenvedést, a halált, vagyis a passiót. A keresztyénység olyan Istenben hisz, aki nem egyszerűen elviseli a szenvedést, vagy orvosolja, hanem osztozik velünk benne. Krisztus ismeri és velünk együtt átéli a szenvedéseinket. A fájdalom számára is megtapasztalt valóság. Keresztyén hitünk a teljes megértés hiánya és zavaros érzéseink ellenére is értelmessé és élhetővé teszi nem csupán a húsvét, hanem a passió üzenetét is. Jézus vándorlásunk társa lett. Nemcsak az emberséggel járó örömeiket tapasztalta meg, hanem a szenvedést és a halált is. Jézus szenvedése és halála új értelmet adott minden emberi gyötremnek és az elmúlásnak is. Szennvedésével Jézus úgy alakítja át fájdalmainkat, hogy a látszólag céltalan vergődésünkben egy célra fókuszáló küzdelem harcosává tesz bennünket, hogy a szenvedésben is, a kereszten is szeressünk. A szenvedés lehető-

séget ad az embernek arra, hogy túllépjen a korlátain, új perspektíva elé állítja, amelyben maga a szenvedés új értelmet nyer, a beteljesülés forrásává válhat. A passió örömhíre abban áll, hogy a szenvedés nem értelmetlen, hiszen növekedést jelent, ami abban ragadható meg, hogy belső szabadságra juthatunk, minden külső függés ellenére.

Az Atya Jézust a szenvedése és a keresztye által dicsoította meg. Minket, Jézus követőit is a szenvedés és a keresztt által fog megdicsőíteni. Csak az lesz képes a saját keresztyét hordozni, szenvedéseit elviselni, aki mindennap föltekint Krisztus keresztyére, és meghívja életébe a Megváltót. Nekünk nem Jézus keresztyét kell hordoznunk, csak a sajátunkat kellene felismernünk és hűségesen felvennünk.

Krisztus passiója cselekvésre kötelez minket. Nem mehetünk el mellette, választ kell adnunk. A kérdés tehát, hogy megváltásunk eseményeinek csupán külső szemlélői akarunk lenni, vagy szereplői is? Milyen szerepet vállalunk Jézus passiójában? Péterrel vagyunk, Máriával, Jánossal, Círenei Simonnal? Vagy Júdással? Nem maradhatunk semlegesek! Aki azt mondja, hogy „nem kívánok részt venni ebben”, az valójában el is foglalt egy nagyon konkrét pozíciót: Pilátusét, aki mosta kezeit, és a tömegét, aki csak állt és nézett (Mt 27,24). Ez utóbbi szerepeket felöltve hogyan imádkozhatnánk a szentmisében, hogy „haláldat hirdetjük, Urunk”?

Virágvasárnap felkészít minket arra, hogy a saját passiónk idején ne veszítsük el Jézus passiójának látását, és tudjuk úgy tekinteni gyötremeit, mint a nekünk szóló isteni szeretetének konkrét üzenetét, örömhírt.

Németh Norbert

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Virágvasárnapi passió

Míg a jeruzsálemi liturgiában az V. században Jézus dicsőséges bevonulását elevenítették meg, a történesek eredeti helyszínének varázslatában, addig a római liturgiában ekkor már a szenvedés vasárnapjának (dominica passionis) hívták a virágvasárnapot. A pápa ezen a vasárnapon, majd nagyszórdán kommentálta a Máté evangéliumából felolvasott szenvedéstörténetet. Bár a virágvasárnapi liturgiánk fontos, lényeges része a barkaszentelés és a körmenet – amikor a bevonulás evangéliumát felolvassuk – a liturgia középpontjában a passió áll, mindmáig az évnek megfelelően valamelyik szinoptikus evangéliumból (Máté, Márk, Lukács) olvassuk vagy énekeljük.

Sokat töprengtem azon, miért kell virágvasárnap passiót olvasni. Hiszen a dolgok időrendjében ez az elővételezés zavart okoz, nagypéntek még odébb van. Mintha megkettőznék a szenvedés elbeszélését. Miért nem elég, ha a bevonulás evangéliumánál megállunk virágvasárnap?

Különös, ahogyan a liturgikus év ünneplésében bár jelen van a mimézis, az üdv történet eseményeinek minél pontosabb fölevenítésére való törekvés, az idősíkok mégis összecsúsznak, és a teljes misztérium – Öszövetség, megtestesülés, húsvét – így-úgy mindig jelen van a liturgiáinkban.

Ha tehát a szenvedéstörténetet elővételezzük virágvasárnap, úgy húsvét tel-

jes, tágasabb összefüggése adja meg azt a hátteret, ami alapján a Jeruzsálembe való bevonulás gesztusa érthetővé válik: aki most érkezik, király, uralkodó, megmentő, megilleti a nép ünnepi üdvözlése. A királyság beteljesül, most. De egészen másképp, mint azt a Jézust ujjongva fogadók gondolnák. Jézus királyi trónusát az árulás éjszakáján, a magára hagyatás, az elítéltetés és megvetés pénteki napján, a passió bugyraiba alászállva, a kereszten foglalja el. Ezért kell olvasnunk, még ha időrendben előrevisz is bennünket, virágvasárnap a passiót.

Az idősíkok most, a mi időnkben is összezavarodni látszanak. Mintha valamiféle sajátos időtlenségbe csúsztunk volna, ahol nehéz különbséget tenni hétköznapi és hétvége között. Egy ismerősöm írta ki a Facebook-oldalára: „Zorka kérdezi: Hétfő vagy kedd van? – Csütörtök, kislányom. – Olyan időtlen minden.” Az emberi szétcsúszás időtlenségébe, amit a mostani járvány okoz, akár az otthon maradóknak, akár az első vonalban küzdőknek, Isten időtlensége lép be. Elővételezzük azt a jót, amit most még nem látunk, a járvány bugyrai felé közeledve bizalmat szavazunk Istennek. Annak az Istennek, Krisztusnak, aki szeretete a világot, és halálra adta értünk önmagát. Mást most nem is tehetünk, csak időzni bírunk mellette; befogadni, ízlelgetni ezt az érthetetlen isteni ragaszkodást.

Fehérváry Jákó OSB

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Örüljete!

Lehet, hogy most furcsán hangzik Görögkatolikus Egyházunk virágvasárnapi apostoli szakaszának (Fil 4,4–9) kezdete. Vészterhes időket élünk. Megszokott szertartási rendünket nem tudjuk követni. Félünk az alattomos vírus támadásától. Rendes életmenetünk hosszú időre megváltozott, átalakult. És akkor *Szent Pál* apostol azt üzeni nekünk: „Örüljete az Úrban szüntelenül!” Sőt, még nyomatékostítja is: „Újra csak azt mondom, örüljete.” (Fil 4,4) Lehetséges? A válasz egyértelmű: Igen! Sőt, kell is örülnünk, mert mi nem csupán földi szemérméket használunk. Tudunk magasabbra is tekinteni. Látjuk Jézust, aki önkéntes áldozatára ünnepélyesen bevonul Jeruzsálembe, akit a nép hozsannázó, ujjongó örömmel fogad (Jn 12,13). De még magasabbra is tekintünk, és látjuk a húsvéti hajnalon a sírjából kiszálló és az alvilágból fölemelkedő Megváltónkat. Meg vagyunk váltva! Ez az öröm áradhat szét bennünk. És érvényesülnek liturgiánk szavai: nincs többé „fájdalom, aggodás és sóhaj”.

Örülhetünk, mert „az Úr közel van” (Fil 4,5). Abban az eseményben is közel volt, amit ma ünneplünk: virágvasárnap bevonult Jeruzsálembe, hogy egészen közel legyen megváltásra szoruló ember-testvéreinkhez. Mert már neki is „közel volt az órája” (Mk 26,45). Valóban örülhetünk, mert mihozzánk is közel van. Jézus most sem hagyja magára a beteget, a szenvedőket, a veszélyben lévőket sem. Lehajol hozzájuk – hozzánk –, és bátorítást, vigaszt nyújt. Csak észre kell venni láthatatlan működését, állandó közeledését. Így megszűnhet az aggodásunk, és Isten békéje töltheti el a szívünket. Még a vírusveszély idején is.

Az apostol megtanít bennünket a helyes imádságra. Jól tudja, hogy az ember legtöbb imája kérés az Isten felé. Ezért azt mondja: „kéreseitek hálaadással szálljanak fel Istenhez” (Fil 4,6). Egyáltalán nem azt mondja, hogy ne kérjünk, hanem azt, hogy ez társuljon a hálaadással. Ha megpróbáljuk és gyakoroljuk, akkor meg fogjuk érezni a hálaadásból faka-

dó édes örömet. A nagybőjten ünnepelt *Lépcsős Szent János* egyenesen arra buzdít, hogy előbb adjunk halált, és csak utána kérjünk az imánkban. Bizony, megszívlelendő tanítás, még a nehéz helyzetben is. Mert ha szívünkbe tekintünk, megtaláljuk, hogy mi mindenért mondhatunk halás köszönetet Istenünknek. Végül Szent Pál apostol azt írja, hogy ha a tanítást megtartjuk és példáját követjük, akkor „velünk lesz a békesség Istene” (Fil 4,9). Igen, egy elkötelezett keresztyén élet azt eredményezi, hogy Isten békéje árad szét a szívünkben. Az a békesség, amit a liturgia elején szoktunk kérni, amikor „a mennyei békéért és lelkünk üdvösségéért” imádkozunk. Összetartozik ez a két fogalom. Pedig így van. A felülről jövő békesség – ha azt jól éljük meg, illetve abból élünk – az üdvösség felé irányítja lépteinket. És nem ez a legfontosabb még a veszélyhelyzetben is?

„Az egek méltán vigadjanak, és a föld örven-dezzen”, mert feltámadt Krisztus. Velük együtt örven-dezzünk mi is! Itt és most is.

Ivancsó István

A HÉT SZENTJE

Boldog Notker

Április 6.

Középkori, latin nyelven író frank bencés szerzetes volt; *balbulusnak*, azaz dádógósnak nevezte magát, míg kortársai a *Szentlélek edényeként* emlegették, az utókor pedig a *költő* nevet adta neki. Európa hanyatlásának idején élt: Nagy Károly hatalmas műve, a keresztyén Nyugat válságba került, a verduni szerződés (843) után pedig a vizslások és háborúk korszaka következett. A normannok és szaracénok támadásai jelentősen meggyengítették a Karoling-utóállamokat. A

hanyatlás kulturális téren is érezte hatását: sok iskola zárt be és szellemi műhelyek szűntek meg. Sankt Gallen azonban virágkorát élte ekkoriban. Az ír *Szent Gallus* által alapított kolostort *Szent Ot-már* a bencés regula alapján megújította. *I. (Jám-bor) Lajos* frank császár 816-ban a szabad apátválasztás kiváltságát adományozta nekik.

Notker apja korán meghalt, a fiúcskát *Adalbert*, Nagy Károly hú har-szaracénok támadásai jelentősen meggyengítették a Karoling-utóállamokat. A

cosa vette magához. A gyermek öt-hat éves korától egy bencés kolostorban nevelkedett. Itt Adalbert fia, *Werinbert* foglalkozott vele, sokat mesélt neki Nagy Károly életéről, hitéről. Notker jó képességű tanuló volt, mint későbbi himnuszai bizonyítják: tudós és költő lett belőle. Szelíd, visz-szahúzódo tudóstermészet volt. *Walafrid* műve nyomán megírta Szent Gallusnak, a kolostor alapítójának élettörténetét.

Amikor *III. Károly* Sankt Gallenben tartózkodott, Notker beszélt neki Nagy Károly tetteiről. A király megbízta, hogy foglalja írásba valamennyit. A *Gesta Carolival* emlékezetes művet alkotott, melyben a nagy uralkodó misztikus voltára helyezte a hangsúlyt, és meleg szavakkal emlékezett meg a királynak az Egyház iránti gondoskodásáról.

III. Károly egyik rátarti udvari emberét bosszantotta Notker tekintélye. A következő kérdéssel akarta neveltségessé tenni: „Mit csinál Isten ebben a pillanatban?” A szelíd Notker így válaszolt: „Azt, amit mindig: felemeli az alázatosakat és meg-alázza a gőgösöket.”

A *Liber hymnorumban* összegyűjtött szekvenciái határozatlan alkotások. Himnuszai nemcsak zseniális költőnek mutatkozik, hanem mély hitéről is tanúbizonyságot ad. Húsvét ünnepi szentmiséjében, amikor a *Victimae paschali laudes* (A húsvéti Áldozatnak dicséretet) kezdettű szekvenciát énekeljük, Notker szavaival és lelkületével imádkozunk.

L. K.

A hét liturgiája

A év

ÁPRILIS 5., AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK VASÁRNAPJA, VIRÁGVASÁRNAP (Ferrer Szent Vince áldozópap, Irén, Teodóra) – Körmenetre: Mt 21,1–11 (*Áldott, aki az Úr nevében jön!*) – Iz 50,4–7 (*Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak, de tudom, hogy nem vallok szégyent.*) – Fil 2,6–11 (*Megalázta önmagát, ezért Isten felmagasztalta őt.*) – Mt 26,14–27,66 vagy Mt 27,11–54 (*Éli, Éli, lámá szábáktáni?*) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 77 – ÉE 801–805, Ho 71 – ÉE 82, Ho 135 – ÉE 543, Ho 63 – ÉE 91.

ÁPRILIS 6., NAGYHÉTFŐ – (Vilmos, Biborka, Taksony) – Iz 42,1–7 – Jn 12,1–11.

ÁPRILIS 7., NAGYKEDD (De la Salle Szent János áldozópap, Hermann) – Iz 49,1–6 – Jn 13,21–33.36–38.

ÁPRILIS 8., NAGYSZERDA (Dénes, Valér) – Iz 50,4–9a – Mt 26,14–25.

ÁPRILIS 9., NAGYSÜTÖRTÖK (Döme, Erhard) – Krizmaszentelési mise: Iz 61,1–3a.6a.8b–9 (*Az Úr kent föl engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek és az öröm olaját adjam nekik.*) – Jel 1,5–8 (*Az Isten országává és papjaivá tett bennünket Jézus.*) – Lk 4,16–21 (*Az Úr Lelke van rajtam, mert az Úr fölkent engem.*) Esti mise az utolsó vacsora emlékére: Kiv 12,1–8.11–14 (*A húsvéti vacsora parancsa.*) – 1Kor 11,23–26 (*Valahányszor eszitek e kenyeret és isz-tok a kehelyből, az Úr halálát hirdetitek, amíg el nem jön.*) – Jn 13,1–15 (*Mindvégig szeretet öket.*) – **Énekrend:** Ho 79 – ÉE 541, Ho 79 – ÉE 810, Ho 142 – ÉE 543, Ho 76 – ÉE 155.

ÁPRILIS 10., NAGYPÉNTEK (Zsolt, Ezekiel) – Iz 52,13 – 53,12 (*A mi bűneinkért szúrták át.*) – Zsid 4,14–16;

vértanú, Glória, Leó) – **Viraszítás a szent éjszakán:** Ter 1,1–2,2 (*Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott.*) – Ter 22,1–18 (*Ösatyánknak, Ábrahámnak áldozata.*) – Kiv 14,15–15,1 (*Izrael fiai átvonultak a száraz tengerfenéken.*) – Iz 54,4a.5–14 (*Örökre szóló irgalommal megkönyörült rajtad az Úr, a te Megváltód.*) – Iz 55,1–11 (*Gyertek hozzám, és élni fog lelketek. Örök szövetséget kötök veletek.*) – Bár 3,9–15.32 –4,4 (*Járj az Úr fényének világosságában.*) – Ez 36,16–17a.18–28 (*Akkor majd tiszta vizet hintek rátok és új szívet adok nektek.*) – Róm 6,3–11 (*Ha Krisztussal meghaltunk, hisszük, hogy vele élünk is.*) – Mt 28,1–10 (*Feltámadt, és előttek megy Galiléába.*) – **Énekrend:** Ho 90, 136, 205 – ÉE 826, 836, 837, 838, Ho 114 – ÉE 548, 224.

ÁPRILIS 12., HÚSVÉTVASÁRNAP – URUNK FELTÁMADÁSA (Gyula, Zénó, Sába) – **Ünnepi szentmise:** ApCsel 10,34a.37–43 (*Mi ettünk és ittunk vele, miután feltámadt a halálból.*) – Kol 3,1–4 (*Azt keressétek, ami odafönt van, ahol Krisztus ül az Isten jobbján.*) vagy 1Kor 5,6b–8 (*El a régi kovással, hogy új tésztavá legyetek!*) – Jn 20,1–9 (*Jézusnak fel kellett támadnia a halálból.*) vagy Mt 28,1–10 (*Feltámadt, és előttek megy Galiléába.*) vagy este mondott szentmisére: Lk 24,13–35 (*Amikor a kenyeret megtörte, felismerték Jézust.*) – **Énekrend:** Ho 87 – ÉE 545, 416, Ho 86 – ÉE 100, Ho 142 – ÉE 548, Ho 90 – ÉE 106.

Sokunkhoz hasonlóan Dolhai Attila is otthon van most, de sem nem tétlen, sem nem csüggedt: dalokat küld a közönségének a karanténból, örül, hogy többet lehet a szeretteivel, és hiszi, hogy színészként is hasznos lehet számára ez a megálljt parancsoló, csendesebb, gondolatérlelő időszak.

Pilinszkynek van egy elgondolkodtató verse, amely így kezdődik: „Amiként kezdtem, végig az maradtam. Ahogyan kezdtem, mindvégig azt csinálom.” Az emberek többsége, miután ráállt egy pályára, mintha így, a versnek megfelelően élne, mert az adja magát, és már visz bennünket tovább a lendület vagy a tehetetlenségi erő. Önben milyen asszociációkat kelt ez a vers? Hová helyezi magát a biztonságra törekvő-kockáztatás skálán?

– Kettős érzés van bennem ezzel kapcsolatban. Magánemberként úgy élek, ahogyan a szüleimtől tanultam; azok szerint az értékek szerint, amiket átadtak nekem. Szakmai téren viszont állandóan meg kell újulni, előről kezdeni, új kihívásokat keresni, hogy a közönségét megőrizze az ember.

Ennek ellentmondanak azok a színészek, akikre évtizedeken át mindig ugyanazt a karaktert osztották a rendezők, mint Jávor Pálra vagy Kabos Gyulára.

– Ők már kiteljesedett férfikorukban álltak bele a karakterükbe, és lettek hősszerelmek vagy tréfacsinálók, míg az én műfajaimban meghatározó az életkor szerepe. Musicalszínpadon például egy harmincéves színész már öregnek számíthat, míg operettben negyvenévesen is lehet hősszerelmes. Korábban Rómeót, Rudolfot, Mozartot és hasonlókat játszottam, míg most, érett férfikoromba érve Jézus vagy Dr. Jekyll és Mr. Hyde szerepe kínálkozhat, de már nem túl sokféle szerep, és egyre inkább a „nem bonviván, de még nem öreg” cinikus szerepkör. Később pedig jöhetnek majd az apaszerepek. Míg korábban, gálakoncerteken mindig Istvánt énekeltem, 2018-ban már Koppány voltam az operettszínházban.

Végül csak a szeretet marad meg

Dolhai Attila kockáztatásról és gondviselésről

Pedig a karaktere alapján mintha inkább István lenne. Melyiket érzi a magáénak?

– Ez hadd maradjon az én titkom! De annyit azért elárulok, hogy ha jó napom van, inkább Istvánnak érzem magam, míg ha bal lábbal kelek föl, és bosszúsán indul a napom, azonnal Koppánná változom.

Egyre gyakrabban mondják, hogy a régi hatvanasok a mai hetvenesek. Így van ez a színjátszásban is? Egyre tovább játszhat egy színész fiatal szerepeket?

– Ezt nem tudom megerősíteni. Az igazgatók, rendezők igyekeznek korban minél közelebbi szerepet adni a színészeknek. De kétségtelen, hogy vannak nehezen meghatározható korú hősök. Tevje például hány éves? A pályám kezdete óta szeretném eljátszani, de mindig azt mondták, hogy túl öreg hozzáam. Pedig talán „csak” negyven-ötven éves. Az, hogy a János vitézben Bodrogi Gyula játssza a francia királyt, teljesen rendben van, mert fontos, hogy hitelesen legyen idős. Paróka, maszk, fény és sötét sokat segíthet, de a hitelesség belülről jön.

Jóléti társadalomban élünk, talán valóban lassabban öregszünk. Jelen vészterhes napokban ezt külön is köszönjük meg az orvostudomány-nak és mindenkinek, aki az egészségügyben dolgozik.

Hogyan érinti a járvány miatti kényszerű leállás? Milyen gondolatok foglalkoztatják most?

– Míg máskor sokat dolgozom, most itthon vagyok. Jó itthon lenni. De az már nem jó, ami miatt itthon vagyok. Az első sokkon, feszültségen már túl vagyunk. A legfőbb gondunk kezdettől a gyerekek tanulásának megszervezése volt. A feleségem most is dolgozik, így én foglalkozom a lányokkal. Szokatlan szerep, és a lányoknak is szokatlan ez a helyzet. Matekozni például inkább anyuval akarnak, ezért megvárják, amíg hazaér.

Biztos vagyok benne, hogy nagyot nő ezekben a hetekben a pedagógusok presztízse, mert rengeteg szülő belekóstol abba, hogy milyen nehéz kenyér a tanítás. De nekünk most jó, hogy így alakult: erősíti a kapcsolatomat a lányaimmal, és a családi összetartást is.

Látom a leállás más pozitívumait is: rendet tehetek a pincében meg a kottáim között, és van időm dalokat írni. Az első újat, a *Maradj itthon velem!*-et, amelyet a járványhelyzet ihletett, már fel is tettem a YouTube-ra. Ilyenkor több alkalom adódik a gondolatok érlelődésére.

Színészként egy bizonyos napi-*rend, rutinok szerint él, amelyek nagy fegyelmet és sok lemondást igényelnek. Többször is beszélt arról, hogy a vállalt hivatása hogyan hatott az otthoni dolgaira, a családi jelenlétére. És azt sem titkolta, hogy a kettőt sokszor milyen nehéz egyensúlyban tartani.*

– Szívesen mondanám, hogy mindent csodálatosan megterveztünk, de nem így volt. Az élet tanított bennünket fokról fokra. Szerencsések voltunk. Zsámbékon, a katolikus tanítóképzőben ismertük meg

egymást a feleségemmel. Hiszek abban, hogy Istenre, a mindenek feletti jóra rábízhatom, rábízhatjuk magunkat, és hogy a jónak győznie kell. Mindig biztos voltam abban is, hogy feladatom van, de hogy mi, azt pontosan nem tudtam megfogalmazni, és csak utólag tudtam beazonosítani.

A színházat statisztakoromban furcsa naivitással a szabadság világának hittem, de aztán a színművészetin azt sulykolták, hogy „aki beteg, az alkalmatlan”, vagyis hogy aki nem rendel alá mindent a színésznek, az nem is akarja eléggé ezt a pályát. De a Jóisten a tenyerén hordozott, mert olyan társat kaptam, aki felnyitotta a szememet, hogy a családi összetartás fontosabb a színháznál. Én nem azt mondom otthon, amikor a színházba indulok, hogy játszani megyek, hanem hogy dolgozni, mert a színház a munkahelyem, és nem a családom. Nagyrészt ez a fekete-fehér szemléletem őrzött meg Vikinek körülrajongott hősszerelmeként is.

Önző szakma ez: túl sokat foglalkozunk magunkkal, túl sokszor mondjuk, hogy én. Nehéz egy színésszel együtt élni. De végül csak a szeretet

marad meg, és a hit. A család, a közösségünk, a közös küzdelmeink; most, az itthonlétünk hosszú időszakában különösen. A hit, hogy ha összekapaszkodunk, sikerrel átvészeli ezt a nehéz időszakot.

Élete során sok útelágazás volt: postaforgalmi szakközépiskola után tanítóképző, éneklés, színészi sikerek, aztán a színművészeti és a fényes karrier. 2014-ben pedig enyhe irányváltás szakmán belül a musicaltől az operett felé. De mi az, ami minden változás ellenére azonos marad Önben? Mikor milyen belső irányítást segített döntést hozni, kockázatot vállalni?

– Mindig sok mérlegelés, sok információ begyűjtése után határozom el magam, de amikor sikerül döntenem, már nem tévovázom, és hiszek abban, hogy úgy lesz a legjobb. Szakmai ügyekben is így vagyok: mindenkit meghallgatok, de azt nem hagyom, hogy helyettem döntsenek.

Két döntésemet viszont egy az egyben a Jóistenre hagytam: mielőtt Viki kezét megkértem, égi segítséget kértem hozzá egy templomban, és a színművészeti felvételimre is a Rókus-kápolnából mentem. Amikor ima után kiléptem a kapun, már semmi aggodalom nem volt bennem.

Az operett, az opera felé való kacsingatásom is összefüggött a családdal. Amikor nagyon sok előadásom volt, értelemszerűen keveset lehettem otthon, és ez feszültségeket hozott. Új lapot akartam nyitni, és nyugodtabb életre vágytam. Kemény döntés volt, de visszakaptam tőle a családomat, és ők is engem. Nem arra koncentrálok, hogy mit veszítettem, veszíthetek, hanem arra a rengeteg ajándékra, amit már megkaptam az eddigi életemben.

Megható volt, amikor egy nyilatkozatában azt mondta, sokkal többet kapott az élettől szakmailag is, a családjában is, mint remélte, és hogy szeretné ezt meghálálni.

– A mai napig ugyanaz a poros utakon mezítláb futkározó ajaki fiú vagyok, aki es-ténként a hazatérő teheneket leste. Az maradtam az operettszínház színpadán szereplő színészként is. Semmi sem jár, minden ajándék: a feleségem, a három lányom, a ház, ahol élünk, a szüleim, a bátyám, az apósom és az anyósom, a sógornóm: az egész család körülöttem. A szakmai sikereim, hogy azt csinálhatom, amit szeretek, a közönség elismerése és minden díj.

A padlástérben most alakítjuk ki az egyik lányom szobáját; én amatőr villanszerelőként dolgozom az ügyön, mert szpotlámpára és ledcsíkra vágyik. Igyekszem tenni a családtagjaim szeretetéért, és a szerzeményeim által a közönséggel is tartani a kapcsolatot a neten. Kerényi Imre, akinek az osztályába jártam, azt mondta annak idején: „Ne legyenek boldogtalan színészek! Ha úgy érzik, hogy nem mennek jól a dolgaik, írjanak verset, dalokat, alkossanak vagy tanítsanak.”

Nemrég eszembe jutott: lassan eljön az idő, hogy a mi generációnk kerül döntési helyzetbe a színházi világ ügyeiben. Ránk kerül a sor, hogy felelősséget vállaljunk, és tegyünk a szakmánk megújításáért.

Láttam egy videót, amelyben csúszós, vizes testpályán vezet. Gyakorlott sofőrként hogyan éli meg az előre nem látott nehézségeket; azokat a helyzeteket, amikor nem csak Öntől, az Ön lélekjelenlététől, döntésétől függ a siker?

– Tervezős, naptáros ember vagyok, aki szeret mindent előre átlátni, és a túltervezési hajlam sem áll messze tőlem. Elsősorban a szeretetim miatt: hogy ne kerülhessenek kiszolgáltatott helyzetbe. De ember tervez, Isten végez. Nem izgulok, nem szorongok, mert hiszem, hogy ő vigyáz ránk.

Vagányan vagy óvatosan vezet?

– Az első saját autómát összetörtem, mert megelőztem egy kamiont, és az árokban kötöttem ki. Azóta óvatos sofőr vagyok. Meg kell tanulnunk, mik a korlátaink. Nem éri meg kockáztatni.

Kiss Péter
Fotó: Lambert Attila

Három héttel a járványügyi veszélyhelyzet kihirdetése után járunk, és az élet ez idő alatt sok mindent, sok tervünket felülírta. Így jártunk a könyvkiadással is. Három év után annak örültünk, hogy sikerült az ágazatot megújítanunk, nyereséggé tennünk. Az idei év első felére nyolc könyvet terveztünk, készítettünk elő. Most úgy tűnik, májusig két kötetet sikerül kiadnunk. Az első ezek közül a tavalyi bő termésbe már nem fért bele, ezért csúszott át 2020-ra. Amikor kijött a nyomdából, és a kezembe vettem, lapozgatás közben eszembe ötlött, hogy nincsenek véletlenek, s ha mégis, akkor az Úristen az ura ezeknek. A kötet szerzője Fabio Rosini, a Római Egyházmegye ismert papja, aki egy súlyos betegségből való felgyógyulása után új életet kezdett. A Teremtés könyve segítette ebben, amit újraolvasott. Ebből az élményéből született az *Istennek semmi sem lehetetlen* című kötet. A jelenlegi helyzetben, úgy gondolom, ha akarunk volna, se tudtunk volna szebb hitvallást kiadni az újrakezdésről, az életről és annak Uráról.

Lelki feltöltődés járvány idején

Könyv az újrakezdés művészetéről

Ajánlóként P. Marko Ivan Rupnik előszavából idézünk. Fabio Rosini írói stílusát bekezdésről bekezdésre átítatja az emberekért égő papi szeretete, amely az életet keresi; az igazi életet, amely nem a sírban végződik. Látszik, hogy a szerző biblikus, mégsem kutató, sokkal inkább atya és emberhalász. A Szó az élet, amely, amikor megtestesül, kézzé válik, és embereket halász, akiket a háborgó tenger hullámaiból húz ki a történelem hosszú éjszakái során. Ő ez a kinyújtott, erős, fűrge kéz, amely a személyes történetek vagy akár egész generációk történetének viharából a szárazföldre húzza a hajótörötteket, akiket gyakran hamis távlatokkal és ideológiákkal hitegetnek. Rosini könyve nem egy klasszikus exegézis, nem egy szokványos

homiletika, még ha valóban magas szintű is. Ellenben a Teremtés könyvének első fejezeteiben elmesélt teremtéstörténet meglepő olvasata, amely valóban nyitott a bölcsességre. Ezekben a fejezetekben a biblikus ismereteken túl kivételes lelkesítőteológiai tudás is feltárulkozik. Rosini nagyfokú precizitással elemzi a lelki élet nagy témáit, melyek át vannak itatva saját tapasztalataival, legyenek azok egészen személyesek vagy lelki beszélgetések gyümölcsei. Ezekben az oldalakon több ezer hang szólal meg, de a szerző lefegyverző őszinteséggel vall saját életének esemé-

nyeiről is. Mindez teljes természetességgel egyesül egyetlen szövegben, hiszen nincs semmi művi a struktúrában sem, amely szigorúan követi a Hexameron napjainak ritmusát. A teremtés biblikus szövege több száz évvel azután íródott, hogy Isten szövetséget kötött Izrael népével, így magában foglalja a nép történelmének a bölcsesség fényénél alaposan átgondolt tapasztalatait. Azért írták, hogy a kezdetet, a princípiumot mutassák be általa. Emellett pedig állandó forrása egy többretegű intuícióanyagnak azok számára, akik már évek óta a szövetség útján járnak,

ahogyan Izrael is vissza-visszatér, hogy a Teremtés könyvének első fejezeteiből merítsen. Így annyi év tapasztalata és olvasmánya után most Rosini is valódi távlatokat tár fel azok előtt, akik szeretnének kiszabadulni pusztulásra szánt életükből, és a bölcsességben jární. Ez a szöveg ugyanakkor szól azoknak is, akik már évek óta követik az ige hangját. Az írás gyakran annyira igaz, cicoma és kozmetika nélküli, hogy adott esetben képes fájdalmat okozni és ellenállást kiváltani is. De már a fájdalmas bekezdés végén beláthatjuk, hogy a dolgok valóban úgy állnak, ahogyan a szerző, P. Fabio Rosini lefesti őket. A kötetet Koszoru Péter káplán fordította magyar nyelvre. Fabio Rosini Istennek semmi sem lehetetlen (Az újrakezdés művészete a Teremtés könyvének első fejezete alapján) című könyve megrendelhető a <https://bolt.ujember.hu/weboldalunkon>.

Baranyai Béla

Katolikus püspökök huszonnégy országot, köztük Magyarországot és nyolc további európai államot ünnepélyesen felajánlottak Jézus Szentséges Szívének és a Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szívének. A felajánlás március 25-én, Gyümölcshaltó Boldogasszony napján a Fatimai Szűzanya kegyhelyén történt meg, a koronavírus-járvánnyal összefüggésben.

A fatimai kegyhelyen a hívek a főpásztorok vezetésével rózsafüzért, majd litániát imádkoztak, a Boldogságos Szűz Mária közbenjárását kérve a koronavírus-járvány áldozataiért és minden érintettért.

António Marto bíboros, fatimai megyéspüspök az ünnepélyes szertartáson elhangzott beszédében arra emlékeztetett, hogy a kis fatimai látnokok, a három pástorgyerek közül ketten a spanyolnátha-járványnak estek áldozatul.

A fatimai főpásztor a gyerekekért, az idősekért és a leggyengébbekért fohászzkodott. Imádságában arra kérte a Boldogságos Szűz Máriát, hogy adjon vigaszt az orvosoknak, az ápolóknak, a nővéreknek, minden egészségügyi dolgozónak és az önkéntes beteggondozóknak, továbbá erősítse meg a családokat és a közösségeket a felebaráti szeretetben.

Ezután a megyéspüspök megújította a Jézus Szentséges Szívének és a Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szívének tett felajánlást. Portugália mellett – az adott nemzetek püspöki konferenciájának kérésére – a világ további 23 országát, köztük kilenc európai országot ajánlottak Jézus és a Szűzanya oltalmába: Albániát, Bolíviát, Costa Ricát, Guatemalát, Indiát, Kenyát, Kolumbiát, Kubát, Lengyelországot,

FATIMA

Hazánkat is Jézus és Szűz Mária oltalmába ajánlották

Magyarországot, Mexikót, Moldovát, Nicaraguát, Kelet-Timort, Panamát, Paraguayt, Perut, Romániát, Spanyolországot, Tanzániát és Zimbabwét.

A portugál püspöki konferencia nemrég bejelentette, hogy a járványra való tekintettel március 25-én este újra felajánlják országukat Jézusnak és Szűz Máriának. A bejelentés után a spanyol püspöki konferencia kérte, hogy Spanyolországot is ajánlják fel ugyanezen liturgia keretében. A portugál püspöki kar ezután úgy határozott, hogy más nemzetek püspöki konferenciáit is meghívja a kezdeményezéshez való csatlakozásra, és kérésükre az ő országait is Jézus és Szűz Mária oltalmába ajánlják. Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Kon-

ferencia elnöke március 25-én jelezte erre vonatkozó szándékát.

A portugál püspöki konferencia emlékeztetett arra is, hogy Szent II. János Pál pápa 36 évvel ezelőtt, 1984. március 25-én az egész világot felajánlotta a Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szívének.

*

Spanyolországban eddig már több áldozatot szedett a világijárvány, mint Kínában. Portugáliában közel három-ezer fertőzöttet regisztráltak, és mintegy ötvenen haltak meg a koronavírus miatt. Világszerte több mint 21 ezren veszítették az életüket a járvány következtében.

Március 25-én Írország katolikus püspökei is a Szűzanya oltalmába ajánlották a

szigetországot. Az Augsburgi és a Passaui Egyházmegye főpásztorai, Bertram Meier és Stefan Oster püspökök szintén megújították egyházmegyéjük felajánlását Szűz Máriának.

Fordította: Gátas Judit
Forrás: CNA.com
Fotó: Ricardo Perna

A Sant'Egidio közösség tagjai szerda esténként mennek ki hajléktalan barátaikhoz Budapest utcáira. Fotósunk, Merényi Zita írását olvashatják a megváltozott helyzetről.

Nagyon hiányoznak a „rég” szerdák; a szolgálataink ünnepek voltak. Az ölelésekre, a nevetésekre és a mély beszélgetésekre gondolok, amiket a szegényekkel és a közösség tagjaival átéltünk. Bármilyen napi gondok nyomasztottak bennünket, a téren elfelejtettünk mindent, csak jelen voltunk, együtt.

Eszembe jutott egy eset, még ősszel történt. Meglátogattunk egy hajléktalan embert a Boráros téren, a rakparton. Tivadarnak hívták. Gégemetszést végeztek rajta, így nem tudott beszélni. Brekegett. Szó szerint.

Odafelé menet kérdeztem Attilát, közösségi társamat: hogyan fogunk beszélgetni vele? „Majd mutogatunk” – válaszolta. Kiderült, hogy Tivadarnak ellopták a járóbotját. Aznap este azt tartottuk a feladatunknak, hogy pótoljuk, ugyanis egy lépést is alig tudott megtenni segítség nélkül.

Gondoltuk, keresünk valamit a környéken, amit botként használhat. Hideg volt, esett az eső. Ahogy megfogtam a kezét és engedtem, hogy belém karoljon, brekegve táncolni kezdett. Táncoltunk az esőben. Nem tudtam nem engedni neki. Nevetünk. Soha nem felejttem el.

Nekem ezzel akkor, ott a feje tetejére állt a világ.

Nem szeretnék csak a múltból mesélni. Folytatjuk a szolgálatainkat, folytatnunk kell ezt az imádságot a

városunkban. Azok mellé állni, akiket senki nem szeret. Éreztük, hogy nem hagyhatjuk cserben őket, a legszegényebbeket, akiknek az utca az otthonuk, akiknek leginkább okuk van az elkeseredésre.

Bár a vasárnapi szentmiséink és a Gát utcai imádságok most ideiglenesen elmaradnak, online mégis együtt lehetünk a római imádságokon, amiket megnézhetünk magyar fordításal.

Védőfelszerelésben végezzük a szolgálatainkat. Takarókat, szendvicseket, csokit vittünk tegnap is, a csomagot maszkban, gumikesztyűben készítettük össze. Igyekszünk jelen lenni, még ha tartanunk kell is most a távolságot.

rolni mennek, és látnak egy szegény embert, gondoljanak rá is! Nem feledkezhetünk meg róluk!

Szöveg és kép:
Merényi Zita

Sant'Egidio közösség

Nem hagyják magukra hajléktalan barátaikat

Földrengés rázta meg Zágrábot

Egyházi épületek is megsérültek

Fél óra eltéréssel kétszer mozdult meg a föld március 22-én, vasárnap Zágráb térségében. A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont (CSFK) Geodéziai és Geofizikai Intézetének (GGI) Kövesligethy Radó Szeizmológiai Observatóriuma által az MTI-hez eljuttatott közlemény szerint reggel 6.24-kor a Richter-skála szerinti 5,6-os földrengés keletkezett a horvát fővárosban és környékén, mintegy 9 kilométeres mélységben.

A zágrábi jezsuita Jézus Szíve-templom

A földrengést a lakosság Magyarországon is érzékelte. Nem sokkal később közölték: 22-én 7.01-kor Zágráb térségét újabb földrengés rázta meg, melynek magnitúdója 5,1 volt a Richter-féle skálán. Az utóregést is érzékelték Magyarországon – írták.

A földrengésben a horvát fővárosban többen megsérültek, megrongálódott a város jelképének számító katedrális is.

A zágrábi sajtó jelentése szerint a fővárosban mintegy tíz másodpercen keresztül rengett a föld, az emberek az utcákra menekültek, elment az áram, több épület homlokzata is megsérült. A zágrábi katedrális egyik 108 méteres tornya-

nak egy része letört, és leesett a kereszt is, károkat okozva a környező épületekben. Jelentős károk keletkeztek a horvát parlament épületében is.

Vannak sérültek – közölte a zágrábi mentőszolgálat illetékese a *Jutarnji List* című napilappal, hozzátette azonban, hogy a legtöbben csak könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Egy gyerekre egy épület tetejének darabja esett rá, de az ő állapota is stabil. Később egy összedőlt épületből tizenöt

éves gyereket kellett kimenteni, akinek jelenleg válságos az állapota. Többen a lakásukban rekedtek, Zoran Milanović államfőt evakuálni kellett.

Milan Bandić, Zágráb polgármestere arra kérte az embereket, hogy akik vasbeton szerkezetű házakban élnek, térjenek vissza az otthonaikba. Tájékoztatást adott arról is, hogy a nem biztonságos épületek lakói számára megfelelő ellátást nyújtanak.

A vöröskereszt sátrakat állított fel Zágráb egyik belvárosi terén, ahol meleg ételt kínálnak a rászorulóknak. A tűzoltóknak a katonaság is segít a károk elhárításában. Andrej Plenković horvát kor-

Segélyt küld a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia döntött arról, hogy gyorssegéllyel segíti a horvátországi Zágrábi Főegyházmegyét az ott élőket ért természeti katasztrófa által okozott károk helyreállításában.

A Zágrábi Főegyházmegyét 1093 körül Szent László király alapította, majd felépíttette a Szent István-székesegyházat, a mai katedrális elődjét.

A püspökök testülete kéri a hívőket, hogy imáikban emlékezzenek meg a katasztrófa által sújtott testvéreinkről.

mányfó a károk mielőbbi felmérését és helyreállítását rendelte el. A miniszterelnök néhány miniszterrel maga is körbejárta a súlyosabban érintett területeket.

A belügyminisztérium még reggel azt kérte az emberektől, hogy menjenek az utcára, de tartsák egymástól a szükséges távolságot, hogy a koronavírus-fertőzéseket megelőzzék.

Ferenc pápa a földrengés után, a vasárnapi Angelus elimádkozásakor a következőket mondta: „Szeretném kifejezni a horvát néppel való együttérzésemet, akiket ma reggel földrengés sújtott. A feláramadt Úr adjon nekik erőt és szolidaritást, hogy meg tudjanak birkózni ezzel a csapással!”

Forrás: MTI
Fotó: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye

OLASZORSZÁG

Egyre több pap a járvány áldozata

Olaszországban az elmúlt alig több mint húsz napban nagyon sok, több mint ötven pap esett áldozatul a koronavírus-járványnak. Napról napra érkeznek a szomorú hírek arról, hogy az Isten népe mellett álló lelkipásztorok halálukkal is osztoznak a nép szenvedésében.

A Milánói Egyházmegyében legutóbb két pap gyász hírért tették közzé. Giancarlo Quadri 75 éves volt, migránsok között szolgált. Előbb a Dél-Olaszországból Milánóba vándoroltak, azután a külföldön élő olaszokat, végül a más földrészekről Olaszországba érkezetteket segítette, előmozdítva a vallások

és a kultúrák közötti párbeszédet. Franco Carnevali 68 éves volt, Monzában szolgált és a brianzai bevándorlóközösségben is nagy szeretetnek örvendett, segítette az iszlám hitűek vallásgyakorlatát is.

Szardínia szigetének is van már papi áldozata: Pietro Mugianu, a nuorói székesegyház kanonokja, aki 83 éves volt. A Pesarói Egyházmegyének három halottja van, a Pavai Egyházmegyében pedig elhunyt a hetvenéves éves Luigi Bosotti, aki egész életét az ifjúságpasztorációnak szentelte. A járvány az ország déli részét is elérte már. A papok közül az első áldozat itt Alessandro Brignone, Caggiano plébánosa, aki mindössze 45 éves volt.

A püspököket sem kíméli a vírus: a Camerinói Egyházmegye püspöke és emeritus püspöke elővigyázatosságból van karanténban, a Pinerolói Egyházmegye püspöke, az 59 éves Derio Olivero súlyos, de stabil állapotban kórházban fekszik. A La Spezia-Sarzana-Brugnatói Egyházmegye püspökét, Luigi Ernesto Pallettit is kórházba kellett szállítani.

Az elhunyt lelkipásztorok nagy szeretetnek örvendtek a közösségükben. Köztük van az 53 éves Paolo Camminati is, a Piacenza-Bobbioi Egyházmegyéből, aki hosszú időn keresztül ifjúságpasztorációs referens volt, az ifjúsági világtalálkozó szervezője. Ugyanebben az egyházmegyében hunyt el egy nappal korábban a 85 éves Giuseppe Castelli, a Brazíliában folytatott egyházmegyei missziók elindítója.

Ma még nehéz statisztikát felállítani, de az biztos, hogy a papok közül nagyon sokan hálnak meg. Sokat vannak emberek között, mert ez a küldetésük, és mert nagy népszerűségnek örvendenek, Olaszországban különösképpen. Néhány egyházmegyében megdöbbentően sokan haltak meg közülük. A járványtól leginkább sújtott Bergamói Egyházmegyében március 22-én újabb három pap hunyt el, ezzel húszra emelkedett a fertőzésben meghalt papok száma. Az egyházmegye püspökét, Francesco Beschit Ferenc pápa fel is hívta telefonon, hogy kifejezze, mellettkük áll, együttérez velük. A papokon kívül a járvány áldozatai között vannak szerzetesek, szerzetesnők és egyházi szociális intézmények dolgozói is.

A Szentatya felhívta a Lodi Egyházmegye püspökét, Maurizio Malvestitit és a cremonai püspököt, Antonio Napolionit is, aki néhány napra kórházba került a vírusfertőzés tüneteivel, de már hazamehetett.

Enrico Solmi pármái püspök üzenetben fordult az egyházmegye híveihez, miután öt lelkipásztorukat elbúcsúztatta. Kifejezte mélységes fájdalmát pap testvérei halála miatt, és elmondta, hogy most csak egyedül tudott elbúcsúzni tőlük a híveik nevében is, de amikor majd lehetséges lesz, méltóképpen elbúcsúztatják őket.

Az *Avvenire* katolikus napilap cikke név szerint említi az elhunyt papokat, szerzeteseket, elmondja a történeteiket. Nincs lehetőségünk mindegyikükről név szerint írni, de álljon itt egy szomorú névsor a bergamói papokról, az életkorukkal. Húsz pap, akik hűségesen szolgálták közösségeiket egész életükön át, és most a vírus többi áldozatához hasonlóan temetési szertartás nélkül hantolták el őket: Remo Luiselli (81), Gaetano Burini (83), Umberto Tombini (83), Giuseppe Berardelli (72), Giancarlo Nava (70), Silvano Sirtoli (59), Tarcisio Casali (82), Achille Belotti (82), Mariano Carrara (72), Tarcisio Ferrari (84), Enzo Zoppetti (88), Francesco Perico (91), Gian Pietro Paganessi (79), Savino Tamanza (73), Battista Mignani (74), Alessandro Longo (87), Guglielmo Micheli (86), Adriano Locatelli (71), Ettore Persico (77), Donato Forlani (88).

Forrás és fotó: Avvenire.it
Fordította: Thullner Zsuzsanna

Imával horvát testvéreinkért

Súlyos károkat okozott a horvát népnek az az erős földrengés, amely március 22-én reggel sújtotta Zágrábot és környékét. Kérjük a Zágrábi Isten-szülő közbenjárását horvát testvéreinkért!

A zágrábi Kőkapu a középkori Gradec keleti kapuja. Az 1731-es tűzvészben a kapukápolna farészei teljesen elégték, kivéve a Szűz Máriát és a Gyermekeket ábrázoló, XVII. századi ismeretlen művésztlől származó festményt. A Madonna képét őrző szentélyt a hívek rendszeresen virágokkal díszítik, és gyakran imádkoznak előtte.

Az imádságot fordította:
Mogyorósi Márk Anyos OSB
Forrás és fotó: Győri Egyházmegye

Tiszta és hiteles forrásból

Digitális hittanórák

Serfőző Leventének, a Szeged-Csanádi Egyházmegye oktatási püspöki helynökének, a Szent Gellért Szeminárium prefektusának írását adjuk közre.

Az egyes kateketikai irodák vezetésével minden egyházmegyében elkezdődött a digitális oktatáshoz igazodó hittanórák szervezése. A hitoktatás közvetlen operatív munkatársai a plébánosok és a katekéták, akik nem kis fáradságot vállalva mindent megtettek azért, hogy új formában és új módszerekkel tudják megszólítani a hittanosokat. A katekéták azok, akik továbbra is szinte napi kapcsolatban állnak tanítványaik családjával. Ezért fontos támogatni és segíteni a szolgálatukat.

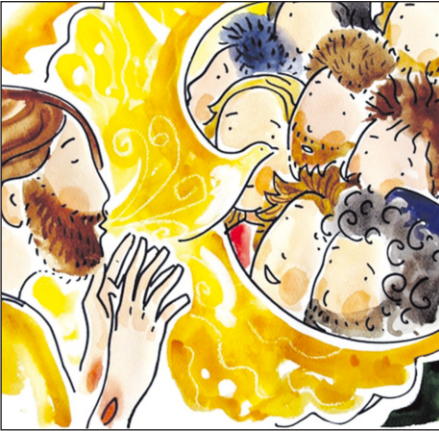
Bár sok hasznos tartalommal találkozunk a világhálón, mégis mindenkinek körültekintően kell eljárnia, amikor ilyen anyagokat néz, használ vagy a digitális

hittanórákhoz gyűjt anyagot. Lényeges szempont, hogy hiteles és tiszta forrást válasszunk, és a Katolikus Egyház tanításának tisztaságát megőrizzük.

Bizonyosodjunk meg róla, hogy a tartalom, amit megosztásra vagy feldolgozásra szánunk, Egyházunk jóváhagyásával készült. A szülőket is arra kérjük, hogy elsősorban gyermekük hitoktatójához forduljanak segítségért.

Mivel több jó és kreatív kezdeményezés született, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Hitoktatási Bizottsága arra vállalkozott, hogy az egyházmegyéek munkatársainak bevonásával referencialeckéket készít, ezzel segíti a digitális hittanórák szervezését.

A világháló számos lehetőséget ad arra, hogy kapcsolatban legyünk saját plébániánk közösségével, és az online közvetített liturgikus alkalmakba bekapcsolódva megéljük egységünket az Úrban. Utóbbi szempontot erősítve, lelki és di-

daktikai célt is szolgál az a hamarosan elérhető központi honlap (*e-hittan.katolikus.hu*), ahol több hittankönyv digitális anyagát, sok hasznos linket és évfolyamokra lebontott segédanyagokat is találunk. Imádkozzunk a hitoktatókért, a lelkipásztorokért és a szülőkért, akik a hitoktatás ügyét ebben a nehéz helyzetben is hűséges szívvel szolgálják.

Forrás: Szeged-Csanádi Egyházmegye
Fotó: FecskeOrsolya.hu

Ima és C-vitamin, emelt dózisban

Csókey András: lelki és testi gyógyszer járvány idején

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Titkársága, a Magyar Kurír és az Új Ember szerkesztősége, valamint Böjte Csaba, Csókey András és Szikora Róbert, a világesemény hírnökei közös imára hívnak a koronavírus-járvány megszűnéséért. Csókey András személyében a hitvalló keresztény és a tudomány embere beszélt a védekezésről, felhívva a figyelmet arra, hogy az ima és a bűnbánat mellett a fertőtlenítés, a C-vitamin és a Bérés Csepp is elengedhetetlen.

Gyakran beszél a közbenjáró ima erejéről. A tudós orvos számára mit jelent ez az erő?

– Nehezen érti meg az ember, hogyan hat az imádság a világban. Már az óvodáshittanban megtanuljuk, milyen nagy a szerepe a

közbenjáró imádságnak, és a hívó nevelés gyerekortól buzdít a másik emberért való imára. A teremő Isten minden hajszálunkról tud, világunkban minden mindennel összefügg, és mi, emberek is kölcsönös egymásra hatásban élünk. A nem hívók számára is meg tapasztalt valóság, hogy a szeretettel való odagondolásnak milyen jótékony hatással van. Mégis, a tudomány sokszor megmosolyogja ezt.

A szívem mélyéig megéreztem az imádság hatását, amikor a szíami ikreket szétválasztó, huszonhat órás műtét utolsó óráiban, a teljes kimerülés határára továbbsegített a háttéríma óriási ereje. Amikor a gyerekek a posztoperatív időszakban haldokolni kezdtek, még inkább éreztem, milyen nagy jelentőséggel bír a háttéríma, amit katolikus sajtóorgánumok szerveztek, köztük a Magyar Kurír és az Új Ember.

Szeretnék megosztani egy misztikus tapasztalatot. Marosvásárhelyen, a kármelita kolostorban egy nővér természeti képpel írta le a háttéríma erejét: a felszálló vízpárát a szél el-fújja a sivatag fölé, ahol kicsapódik, és oltja a fáradt sivatagi vándor szomját. Ezt érezhettem meg én is a műtét utolsó óráiban, amikor magam is olyan voltam, mint egy nagyon fáradt és elhagyatott vándor. A szociálpszichológia is ismeri ezt a jelenséget, csoportos lelki támogatásként írja le. Nagyon fontos a szeretetben való odagondolás, a hívó ember szavával: az imádság. Ez az ima nem ismer határokat.

Isten, aki a semmiből hozta létre az univerzumot, galaxisok milliárdjait, hogyne segítené a pozitív és szeretetteljes odagondolás hatásának érvényesülését, átvitelét.

Számtalan valóságos tapasztalat igazolja az ima erejét. A tudomány is elfogadja, vizsgálatok készültek ezzel kapcsolatban. Például összehasonlítottak betegcsoportokat: olyan embereket, akikért imádkoztak, és olyanokat, akikért nem. Orvosi szaklapok igazolták az ima jótékony hatását.

Orvosként hogyan látja a járvány és a védekezés hazai helyzetét?

– A járvány nálunk még nem fejlődött ki teljesen. A kórházakban most csak a daganatos és az akut betegeket operáljuk. A járvány ott jelent extra terhelést, ahol a vírus okozta megbetegedéseket kezelik. Nálunk a legfontosabb a készenlét és az állandó figyelem, a gya-

nús betegek kiszűrése és vizsgálata. Tudnunk kell, hogy egy akár cunamiszerűen ható jelenség előtt állhatunk, mint az olasz barátaink. Közeleg a vész, bár még nem csapott le ránk. A járvány törvényszerűségeit látva a cél az, hogy elhúzódo terhelést jelentsen az egészségügy számára. Ennek a vírusnak még nincs meg az ellenszere. A tudomány versenyt fut a kórral. Korábban kellett volna kezdeni ezt a versenyt, de most nincs idő sopánkodni. Vannak már biztató eredmények. Fontos, hogy szigorúan betartsunk minden óvintézkedést. Én például már nem lakom otthon, és a szeret-teimmel, köztük idős édesanyámmal, mindig védőfelszerelést viselve találkozom. Semmelweis Ignác, Szent-Györgyi Albert és Bérés József, a három nagy géniusz országa vagyunk. A sterilizálás, a kézmosás és a maszk viselése ma is elsődleges a fertőzéssel szembeni védekezésben. A C-vitamin szétrombolja a vírust, és stabilizálja az élő állapotot, a sejtek biokémiai működését. Sajnos a modern tudomány nem kezeli a helyén, mert nincs benne üzenet. Szent-Györgyi szándékosan nem védette le a találmányát, mert azt akarta, hogy mindenki gyárthassa a C-vitamint, amelynek immunstabilizáló, immunerősítő szerepét széles körben elismerik. A járvány idején javasolt emelt dózisban fogyasztani. Bérés József rámutatott arra, milyen fontos szerepet töltenek be a szervezetben a nyomelemek. Karbantartó hatásuk nem kérdéses. Ezek mellett pedig a D-vitamin is lényeges az immunrendszer erősítésében.

Mire figyeljen a hívó ember?

– Mindenekelőtt a feltámadt Krisztusba, a feltámadásba vetett mély hit segít át a nehézségeken. Az a hit, hogy tudom, mi fog történni velem, ha Krisztust követő életet élek. Hihetetlenül megnyugtató ez a bizonyosság. Az ember önmagát bünteti, ha elutasítja az irgalmas Jézust, aki megjelenik az Egyház szívében, az Eucharishtiában, mely döbbenetes ajándék számunkra. Lelki és testi gyógyszer, ami itt van velünk az egyetemes Egyházban. A bennünk élő Jézushoz a mély imádság, a szenvedés és a bűnbánat visz el. Csodálatos, felemelő ennek a tudása. Nagybőjt van. Tartsunk tehát bűnbánatot, és meg fogjuk tapasztalni a lel-künkben Jézus jelenlétét. Ez félelemmentességet ad, ami a legfőbb erősítő az immunrendszer számára, míg a szorongás és a stressz tönkreteszi az egészséget.

Mi a bizonyosságunk?

– Tudnunk kell, hogy Isten mindig válaszol a kérdéseinkre, mégpedig úgy, ahogyan az a legjobb nekünk. Sokszor megvárakoztat, hiszen formálódunk kell. Átmenetileg ijesztő valóságnak tűnhet a járvány. De fontos, hogy állhatatosak maradjunk, és bátran kell kérnünk az Urat – erről beszélt Ferenc pápa is. Ilyen imádságos lelkülettel, ezzel az állhatatossággal és bátor bizalommal forduljunk Istenhez a járvány idején. Az őt szeretőknek minden a javukra válik, ahogyan Pál apostol tanította.

Ezért arra buzdítok mindenkit, hogy csatlakozzunk a Szentatya felhívásához, csendesed-jünk el, mondjuk el együtt a Miatyánkot. És a veszélyhelyzet idején mindvégig, napról napra legyünk együtt a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Titkárságával, a Magyar Kurír és az Új Ember szerkesztőségével, valamint Böjte Csabával és Szikora Róberttel: a déli Mária-imádság után fohászkodjunk együtt Istenhez Erdő Péter bíboros, prímás imádságával, és kér-jük a Szűzanya oltalmát Ferenc pápa felajánló imája segítségével. (A közös imát naponta 11.55 és 12.10 között a szerkesztőség Facebook-oldalán élőben közvetítjük – a szerk.)

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Taps a pedagógusoknak is

Varga László kaposvári püspök üzenete

Az alábbiakban Varga László kaposvári megyéspüspök március 25-én kelt írását olvashatják, amelyben köszönetét fejezi ki a pedagógusoknak, a hitoktatóknak és a rájuk bízott diákoknak az online oktatásban való helytállásukért.

A világ mindennap tapsal köszöni meg az egészségügyben és a szociális otthonokban hősi munkát végző orvosok, ápolók, a mentő-sők, a rendészeti dolgozók és a honvédség áldozatos, néha emberfeletti erőt kívánó munkáját.

A hálának ezt a világ méretű megnyilvánulását csak támogatni tudom, külön köszönetet mondva a Kaposvári Egyházmegyében és a többi egyházmegye szociális intézményeiben dolgozóknak.

Ugyanakkor a pedagógusaink is embert próbáló feladat elé kerültek a hirtelen, minden előkészület nélkül, szükségből bevezetett online oktatás miatt.

Köszönöm az idősebb tanároknak, akiknek az online tér nem a lételemük, azt a sok áldozatot, amit a diákjaikért hoznak. Köszönöm, hogy készek tanulni, mint a jó papok, holtukig.

Köszönöm a fiatalabb pedagógusok segítőkészségét idősebb kollégáik felé, akik most rászorulnak az ő tudásukra, tapasztalatukra. A szeretet leleményes, és az egymásra utaltságban különösen magas fokon tud kibontakozni. Ennek lehetünk szemtanúi jelenleg az élet szinte minden területén.

Külön köszönet a tanároknak, akik olyan iskolákban dolgoznak, ahol a gyerekek nagyobb részének nincs számítógépe, otthon nincs internete, mert szegények, és nem telt rá a szülőknél. Itt a tanárok csak sokkal több áldozattal tudnak helytállni, az elkészített feladatokat fényképpel sokszorosítva juttatják el a gyerekekhez. Köszönet a nagylelkű adományozóknak, akiknek a segítségével sokan juthatnak most számítógépekhez.

Köszönöm a diákjainknak, hogy gyorsan alkalmazkodtak az új helyzethez, hogy készek így is összeszedetten tanulni. Köszönöm a fiataloknak, hogy akkor is kitartanak, amikor sokkal több feladatot kapnak, és nincsenek mellettük a kedvenc tanáraik és az osztályfőnökük, akik figyeltek rájuk, amikor elfáradtak, személyes jelenlétükkel, szeretetükkel moti-válták őket. Köszönöm, hogy kitartanak, pedig hiányoznak nekik az osztálytársaik is.

Külön köszönet a hitoktatóinknak, akik rendkívüli gyorsasággal szervezték meg az online oktatást, ötletekkel gazdagon segítve egymást, kitartóan végzik a hit átadását és hit-tanosaik Jézushoz vezetését.

Mennyei Atyánk! Tekints a pedagógusokra, a tanárookra, a hitoktatókra és a rájuk bízott diákokra, gyermekeidre, akik egyházmegyénkben és az egész országban hozzád fordulnak ebben a nehéz, aggodalommal teli helyzetben, mert szükségük van a te kegyelmedre és erődre.

Szabadítsd meg őket minden félelemtől, rossztól, és jutalmazd meg őket áldozatos kitartásukért. Kérünk Téged, aki a Fiúval és a Szentlélekkel együtt élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Amen.

Mária, bölcsesség anyja, könyörögj értünk!

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Pixabay

Ismerkedés vírusmentes övezetben

A PárKatt akciója

Plusz egy hónapot ad ajándékba minden tagjának és 2500 forint kedvezményt ajánl fel az új jelentkezőknek a PárKatt (www.parkatt.hu) internetes katolikus társskereső oldal. Az alábbiakban olvashatják felhívásukat.

Arra számítanak, hogy jelentősen megnövekszik a PárKatt katolikus társskereső oldalra regisztrálók száma; „nekik szeretnénk segíteni március végéig tartó akciókkal. Mert Isten mindent a javunkra fordíthat.”

A társskereső plusz egy hónap tagságot ad ajándékba minden jelenlegi és valaha volt tagjának, a csatlakozni vágyók pedig a háromhavi tagságot a szokásos 4500 forint helyett most 2000 forintért válthatják meg.

„Mi így tudjuk segíteni a nehéz időkben is találkozni vágyókat. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!” – írják.

A PárKatt elérhető a honlapon, illetve a Facebookon keresztül is. Ugyanitt írások, videóok, hanganyagok is találhatóak.

Forrás és fotó: Parkatt.hu

Telefonon érkezik a segítség

A Pécsi Egyházmegye kezdeményezéséről

Az új, még mindenki számára ismeretlen helyzet bármelyikünk számára, bármikor krízishelyzetet teremthet.

Ha erőnket veszítjük, a hitünk is válságba kerülhet. Gyengülhetnek eddigi kapcsolódási pontjaink, a közös otthonmaradás vagy éppen a terhelte munkavégzés miatt fokozódhatnak a konfliktusok, türelmetlenebbé válhatunk.

A jelenlegi helyzetben ez általános veszély, amely, ha hosszú távon fennmarad, az rossz irányba befolyásolhatja döntéseinket, gondolkodásunkat, cselekvésünket,

mások felé való nyitottságunkat. Mindez kimerítő lehet számunkra, ronthatja az életminőségünket, a kedélyállapotunkat, a közösségünkhöz való kapcsolódásunkat, fizikai erőnlétünket és ellenálló képességünket is.

A Pécsi Egyházmegye a kialakult járványügyi helyzetben Lélek-erősítő néven telefonos beszélgetések lehetőségét ajánlja fel azoknak, akik a napok múlásával felmerülő lelki nehézségeikre ilyen formában szeretnének segítséget találni.

A Pécsi Egyházmegye központi telefonszámát (06/72-

513-030) tárcsázva naponta 9 és 12, illetve 15 és 19 óra között lehetőség nyílik arra, hogy lelkipásztorokkal és civil szakemberekkel beszélgessünk.

A segítő papokat és a szakembereket a telefonszám hívása után az egyházmegye munkatársán keresztül tudják elérni.

Az egyházmegye kéri: ha a környezetükben lelki segítségre szoruló embereket látnak, ajánlják figyelmükbe a Lélek-erősítő program lehetőségét.

Forrás és illusztráció:
Pécsi Egyházmegye

A kereszt köré kell gyülekeoznünk

Beszélgetés Barsi Balázs ferences szerzetessel

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ezt a napot az Úr szentvedésének vasárnapjaként tartjuk számon. Jézus ugyanakkor dicsőségesen vonul be a szent városba. Mit jelent ez a kettősség?

– Van egy ragyogó bonyolultság – maga az ember. Aquinói Szent Tamás azt mondta róla, hogy unitas multiplex – összetett egység. De mi fogja össze az embert? Ezekben a napokban az is kiderült, hogy semmi más, csak a teremtő Isten. Az embert nem lehet levelezni az anyagból, legföljebb a testi mivoltát. Isten a fogantatásom pillanatától a semmiből hívott elő, ahogyan a teremtetést is. Elhatározta, hogy legyenek rajta kívül olyanok, akikkel a szeretetét közölheti. Ez azért is biztos, mert maga a világ nem Isten, vagyis nem hordozza önmagában a létnek okát. A Teremtővel való egység fog össze bennünket – értelmet, akaratot, érzelmet, az élőlényeket, az univerzumot, mindent.

Az ember azonban szakított Istennel, és szétrombolta ezt az egységet. Így feszült egymásnak az értelem és az akarat, a szabadság és a kötelesség, az önzés és a szeretet. Zavarossá vált az istenképünk és a világgal való kapcsolatunk is. A világot istenítjük – lásd a panteizmust és a mai, modern eszméket. Napjainkban ezt a szétesettséget látni is kényszerülünk, mert nem lehet tovább leplezni. A koronavírus által keltett egye-

”

A katolikusok most nem áldozhatnak, ám ez is lehet számunkra kegyelem. Annál jobban fogunk vágyódni az Eucharisztia után. Aquinói Szent Tamás szerint lehet testileg áldozni, de beszél a lelki áldozásról is, hiszen ha valaki lelki áldozás nélkül veszi magához az Úr testét, az bizony súlyos bűnt követ el.

temes szorongás ráébredt bennünket arra, hogy semmi- ben sem tudunk megkapaszkodni.

Isten ezzel szemben végtelenül egyszerű. Ő csak szeretet. Amikor Jézusban Isten találkozik az emberrel, ez a végtelen egyszerűség találkozik a darabjaira hullott világminnenséggel az emberben. Ezért az emberek érzik Jézus vonzóerejét, de meg is rettennek tőle, mert ragaszkodnak a szétesettségükhöz. A mysterium tremendum et fascinans (félelmetes és lenyűgöző titok) azt jelenti, hogy Isten megrettent bennünket. Ezért olyan bonyolult és egyszerű is a virágvasárnap.

Jézus keresztjénél alig találunk valakit, most viszont nagy tömeg

kíséri, sőt éljenzi őt. Milyen ember jellemzőre mutat ez rá?

– A már említett magatartást tapasztaljuk itt is. A Jézus iránti lelkesedést, de az ijedtséget is. Új világ keletkezik Jézussal, és ez bizony érdekeket sért. Bár az is lehet, hogy a bevonuláskor lelkesedő tömeg nem azonos azzal a csőcselékkel, amelyik a halálát kívánta. De Jézus elítélésénél miért hallgattak azok, akik előtte ünnepelték őt?

Meghunyaszkodók vagyunk. Ám most feltárulnak a szívük titkai. Jézust az apostolok is magukra hagyták, de magára hagyta az is, akiből hét ördögöt űzött ki. János azonban nem, mert ő ott állt a Szűzanya mellett. Ebben a zavaros világban azok az igazi bűnbánók, akik tudják, hogy Jézus megmentette őket a bűntől és a sátán hatalmától; a Jánosok, a tiszta szívűek ott vannak a Szűzanyával együtt. Igen, az asszonyok vannak többségben, mert ők az élet hordozói. Az édesanya isteni, feltétlen szeretettel szereti a magzatát. A születésnél valami módon beavatást kapunk az isteni egységbe – talán ezért sírunk, amikor kiszakadunk anyánk méhéből.

A keresztnél csak azok állnak ott, akik színt vallanak. Az Egyháznak most is a kereszt körül kell gyülekeznie. Nem állhatunk mi középre, félreállítva a keresztet. A kereszt legyen a középpontban, hiszen nem dicsekedhetünk másban, mint Jézus Krisztus keresztjében (Gal 6,14). Ma csak a keresztre feltekintő Egyház tud megtisztulni és eggyé válni, felajánlva ezt az egységet a világ számára.

Jézus számárháton vonul be a városba. Mi ennek a szimbolikus jelentése?

– Ha a mélybe tekintünk, azt látjuk, hogy a ló a harc állata. Jézus nem olyan Messiás, mint akit vártak. Jézus nem a világi hatalomra tört, ő Isten országát alapította meg. Ahogyan XVI. Benedek pápa mondja, helyesebb Isten országlásáról beszélünk. Isten

közvetlen uralkodása csak a názareti Jézusban van meg, de benne minden pillanatban: újszülöttként, kamaszként, felnőttként, a gyalupad mellett izzadva, pihenve vagy a kánai menyegzőn.

Jézus eddig tiltakozott az ellen, hogy Messiásnak nevezék, de most semmit sem szól akkor, amikor Dávid fiaként éltetik. Nátán próféta jövődölése szerint Dávidnak lesz egy olyan leszármazottja, aki majd uralkodni fog mindörökké, és országának nem lesz vége. A Szűzanya is ezt hallotta Gábrriel arkangyaltól. De hogyan uralkodik ő? Három éven keresztül próbálta ezt megmagyarázni, de nem értették. Nem a rómaiak kiűzését vagy a viszonyok megváltoztatását szorgalmazta, mert nem ez a végső megoldás. Hanem az, hogy ráköti az életünket és a szívünket Isten életére.

Látni kell, hogy a mindenható Isten nem akart királyságot alapítani Izraelben. Amikor a nép királyt követel, mondván, hogy a többi népnek is van, ez nem tetszik az Örökkévalónak. De enged, mert Isten néha enged. Ugyanakkor figyelmezteti őket: adót fogtok fizetni, lányaitokat szolgálatra rendelik, fiaitokat katonának hívják. Isten nem államot vagy államvallást, hanem Egyházat akart alakítani, ezt azonban nem értették meg. Ugyanez vonatkozik a templom építésére is. Dávid azzal érvel, hogy ő már cédruspalotában lakik, míg a frigszekevény csak egy sátorban. Nátán próféta lelkesedik, ám eljön az éjszaka, a tisztánlátás ideje, Isten pedig azt mondja: nem akarok kőházat, hiszen mindig köztetek jártam.

A bevonulás után késhegyig menő viták kezdődnek. Szabad-e adót fizetni a császárnak? „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené” – hangzik a válasz (Mt 22,21). Erre mi, papok azt szoktuk mondani, hogy a vallási és az állami kötelességeinket is teljesíteni kell. De ez nem ezt jelenti. A zsidóknál a képmás az emlékeztetőbe idézte: igen, a pénzen a császár képe van, de

te, ember, kinek a lenyomata vagy a földön?

A templom megtisztításánál János evangélista említi, hogy Jézus a saját testének templomáról beszélt. Ő lett a templom és a Főpap. Izrael, de az Egyház sem mindig értette, hogy mit akar Isten. Azt is nehéz megérteni, hogy mi az Egyház. Azért nehéz, mert ilyen még nem volt, de nem is lesz. Az Egyház nem olyan, mint a család, nem föderatív közösség, mint az állam, de nem is asszociatív, vagyis nem egy bibliakör. Az Egyház Krisztus titokzatos teste, ahol az emberré lett Isten Fia felvesz bennünket a Szentháromság életébe. Azok a keresztények, „akik nem a vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akaratából, hanem Istenből születtek” (Jn 1,13). Az isteni természet van bennünk, és az emberiség is erre lett meghívva. A globalizált világ gondolata nem rossz, csak nem mindegy, mire alapozunk. Sem elvekre, sem a gazdaságra nem építhetünk, egyedül arra, hogy Isten gyermekei vagyunk.

Ezen a napon Jézus szentvedéstörténetét Máté evangéliuma alapján halljuk. Hogyan kapcsolható ehhez Máté megközelítése?

– Máté evangéliuma a fentieket emeli ki. A hamis tanúk azt állítják, hogy Jézus a templom lerombolásáról beszélt. Ez a zsidók szemében volt botrány, Pilátus számára viszont egy másik érvelés hoznak fel: Jézus királyságra tört. Ám amikor a helytartó megkérdezi: „Te vagy a zsidók királya?”, Jézus némasággal válaszol. Azért, mert Pilátus pontosan tudta, hogy Jézus nem a politikai uralomról beszélt. A jánosi szövegben még hangsúlyosabban jelenik meg, hogy Jézus uralma nem e világból való, ám ez nem azt jelenti, hogy nem ebben a világban van.

Szent Pál apostol azt mondja: „Krisztus meghalt a bűnünkért az Írások szerint, eltemették, és harmadnapon feltámadt, az Írások szerint” (1Kor 15,3–4). Hitünk alapja történelmi: a názareti Jézus létezett.

Jézus életének története nem mítosz. Szent Pál kétszer említi az írásokat, mert Jézus halála és feltámadása is az ószövetségi jóvendölések beteljesedését jelentette. Azt is megfigyelhetjük, hogy ezen a napon számtalan utalás történik az Ószövetségre. Mert ha Jézus nem annak az Istennek a nevében jött, aki Ábrahámhoz szólt, akkor ugyan kicsoda?

Jézus nem úgy támadt fel, mint Lázár, benne a világminnenség egy darabja alakult át Isten dicsőségére. Ennek eszkatologikus vonatkozása is van, mert benne a világvegi feltámadás ment végbe, ezért lehet jelen Jézus az Eucharishtiában. Amikor megáldozom, kortárs leszek Jézusnak. A virágvasárnapi bevonulás ezt a történelmi jelleget összekapcsolja a jelen pillanattal. Jézus most is bevonul – a templomba és az én szívembe.

Van olyan eleme a virágvasárnapi liturgiának, amit Ön kiemelten fontosnak tart?

– Minden szentmisében van valami a virágvasárnapból, mégpedig a Sanctus. Amit viszont külön megemlítenék, az a virágvasárnapi bevonulás. Ez a szentáldozással is összekap-

”

Beszélgessünk egymással, éljük át a családdal való kapcsolatot úgy, ahogyan most lehetőségünk van erre. Blaise Pascal azt mondja, az emberiség sok problémája abból fakad, hogy nem tud megmaradni a szobájában. Hamvas Béla pedig azt írja, hogy „otthon a világot ismered meg, utazva önmagadat”. Használjuk ki most a lehetőséget arra, hogy csendben lehetünk.

csolódik: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj...” A katolikusok most nem áldozhatnak, ám ez is lehet számunkra kegyelem. Annál jobban fogunk vágyódni az Eucharisztia után. Aquinói Szent Tamás szerint lehet testileg áldozni, de beszél a lelki áldozásról is, hiszen ha valaki lelki áldozás nélkül veszi magához az Úr testét, az bizony súlyos bűnt követ el. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előtt ez a helyzet bűnbánatra hív bennünket, és rákérdez: hogyan áldoztunk eddig? Most van olyan pap, aki nem is miséz, mert nincsenek ott a hívek. Ezek szerint ő nem akar áldozni? Persze általában nem ez a probléma, sokkal nagyobb gond, amikor mindenki kíváncsi áldozni. Vajon megfelelően tiszta lélekkel járulnak a szentáldozáshoz? „Édes Jézusom, nem lehetek ott a szentmisén, de most szítsd fel bennem a vágyat, hiszen legutóbb is könnyes szemmel áldoztam.” Ez a könny az, ami most megmenti az Egyházat.

Ezekben az időkben legalább ötször álljunk meg, és

gondoljunk arra, hogy Jézus bevonult az életembe. Itt a lehetőség arra, hogy az izzadságszagú erkölcsi kereszténységet felváltsa a misztikus kereszténység.

Szent II. János Pál pápa harmincöt évvel ezelőtt az ifjúság világnapjává tette meg a nagyhét kezdetét jelentő vasárnapot. Ön mit üzenne korunk fiataljainak?

– A fiatalok arra kaptak meghívást, hogy új tekintettel nézzenek a világra. Ebben a széthullott állapotban kell összeszedniük azokat az elemeket, melyek egymásba ille- nek. A felületes konzervativizmusnak és a modernizmusnak is vége. A fiatalok most keresik az állandó elemet a liturgiában, az erkölcsi és a családi életben is. A valódi élet továbbadásának feladata vár a fiatalokra.

A járvány különösen próbára teheti a hitünket. Ön szerint mire kell most a leginkább figyelniünk?

– Nagyon sok olyan anyagot találunk a katolikus média felületein, ami segíthet minket az elmélyülésben. Imádkozzunk sokat! Itt az idő arra is, hogy helyreállítsuk az emberek közötti egységet. Jó látni, hogy különböző politikai nézeteket vagy vallási meggyőződést valló emberek összefognak. Miért? Hogy le- vegőt a fuldoklóknak, inni a szomjazónak és enni az éhez- zőnek. De nem ezt kéri tőlünk Krisztus is?

Sokan, leginkább az idős emberek otthon maradnak a nagyhét folyamán. Milyen módszereket ajánlana nekik a megfelelő készülülethez?

– Nem szeretném idős testvéreimet kioktatni, de mivel magam is idős vagyok, javasolnék nekik egy-két dolgot. Ne tespedjünk a tévé előtt, mert ez a szétesettségünket erősítheti. Válasszunk ki tudatos- an egy érdekes műsort, egy klasszikus filmet, és nézzük végig. Alakítsunk ki munkarendet. Magam is nekiállok most, és rendet rakok a fiókomban, a címtáramban. Az imádságos életünket szabhatjuk a szerzetesi imák rendjéhez. Most nyer értelmet az a rendszer, amely megszabja a nap folyamán elmondott különböző imádságok sorát. Hallgassunk mindennap szentmisét és végezzünk lelki áldozást. Beszélgessünk egymással, éljük át a családdal való kapcsolatot úgy, ahogyan most lehetőségünk van erre. Blaise Pascal azt mondja, az emberiség sok problémája abból fakad, hogy nem tud megmaradni a szobájában. Hamvas Béla pedig azt írja, hogy „otthon a világot ismered meg, utazva önmagadat”. Használjuk ki most a lehetőséget arra, hogy csendben lehetünk. A csendben felszakad bennünk az a sok nemtelen érzés és zavarosság, amit a jócselekedeteink zajával el szoktunk hallgat- tatni. Érdemes most elolvasni Robert Sereh bíboros könyvét a csend erejéről.

Baranyai Béla
Fotó: Fábíán Attila

FIZESSEN ELŐ, ÉS HÁZHOZ MEGY!

Előfizetőink továbbra is zavartalanul megkapják az Új Ember hetilapot

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

ÚJ EMBER hetilap

éves előfizetés: **16 200** forint (52 lapszám)
féléves előfizetés: **8100** forint (26 lapszám)
negyedéves előfizetés: **4050** forint (13 lapszám)
havi előfizetés: **1350** forint

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány

éves előfizetés: **10 440** forint (12 szám)
féléves előfizetés: **5220** forint (6 szám)
negyedéves előfizetés: **2600** forint (3 szám)

ÚJ EMBER hetilap és ADOREMUS együtt

éves előfizetés: **21 400** forint
féléves előfizetés: **11 300** forint

ELÉRHETŐSÉGEINK:

e-mail: terjesztes@ujember.hu;
munkaidőben várjuk hívásait:
(06-1) 235-0484, (06-1) 633-3132, (06-1) 633-3790

*Új Ember**Adoremus*

TÁJÉKOZTATÓ

A Boldogasszony Iskolanővérek sajnálattal értesítik egykori tanítványait, hogy az április 18-ára meghirdetett budapesti öregdiák-találkozójuk elmarad. Megértésüket köszönjük! Az esemény pótlásáról honlapunkon adunk majd hírt (www.iskolanoverek.hu).

A Szent Imre-kápolna Szeretettláng imacsoportja változatlan időpontokban minden programját megtartja,

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

A hirdetések tartalmáért és azok valóságáért a hirdető vállal felelősséget.

csak együttlétünk helye változik: otthonainkban imádkozunk. Az imaanyagot, aki velünk tart, megkapja. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltárszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetőek vagyunk (www.szeretettlang.info.hu). Programok: Április 2., csütörtök, 18 óra: Szeretettláng imaóra. Április 3., péntek, 17.30: keresztút. Április 16., csütörtök, 18 óra: engesztelés hazánkért. Április 30., 17.30: Boldog Brenner Jánosra emlékezünk, 16 órakor Brenner János-keresztutat járunk.

50 ÉVE HARANGÖNTÉS ŐRBOTTYÁNBAN

GOMBOS MIKLÓS

aranykoszorús harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk a harangokkal és a harangjátékokkal kapcsolatos bármely munkában. Referencia: www.harangontes.hu www.harangontode.hu

Levélcím: 2162 Őrbottyán, Rákóczi u. 134. Postafiók 10. • Tel.: +36 28 360 170 Mobil: +36 30 9489 575, +36 30 7288 161 gombosmi@harangontes.hu • info@harangontode.hu

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKOT FIZET Budapesten vagy környékén lévő ingatlanért plébánosi ajánlással bíró házaspár. Biztos anyagi és jogi háttér. T.: 06/20-212-7112

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI. kerület, Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

KERTI MUNKÁT vállalkoz Budapesten és környékén. T.: 06/70-626-8285

A Paksi Római Katolikus Plébánia (7030 Paks, Szent István tér 16.; Tel.: 06/75-510-566) értesíti az érintett hozzátartozókat, hogy az általa üzemeltetett Kálvária temető (Paks, Kálvária u. 0/A) VI. parcella 3. sor 39. számú sírhelyének megváltási ideje lejárt.

Kérjük, hogy a temetési hely újraváltása érdekében szíveskedjenek felkeresni a paksi plébániát.

Az újraváltás elmulasztása a temetési hely feletti rendelkezési jog megszűnését vonja maga után a 145/1999 (X. 1.) kormányrendelet 18. § szerint. E hirdetés megjelenését követő 6 hónap múlva, de legkésőbb 2020. május 1. után a sírhe-lyet felszámoljuk.

A hirdetményt a 145/1999 (X. 1.) kormányrendelet 18. § (5.) bekezdésének rendelkezése alapján jelentettük meg.

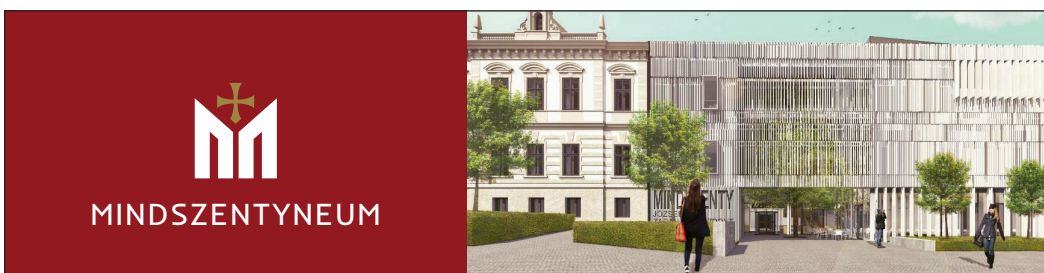
Harmadik közzététel.

Paksi Római Katolikus Plébánia
www.paksplebania.hu

OLTÁRÉPÍTÉS, -FELÚJÍTÁS. Több évtizedes tapasztalattal, referenciákkal bíró asztalos műhely vállalja templomi berendezések készítését, felújítását. *Petrov András* és fiai. T.: 06/30-565-7357, 06/30-3164-464

KÖMUNKÁKAT, valamint új sírkövek faragását, meglévő síremlékek átalakítását és felújítását vállalom! T.: 06/20-361-8318. *Albert Farkas*

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

Elindultak a Mindszenty József Múzeum és Zarándokközpont kivitelezési munkálatai

A Modern Városok Program keretében a kormány támogatásra érdemesnek ítélte a „Zalaegerszegi Mindszenty József Múzeum és Zarándokközpont (Mindszentyneum) fejlesztése, a zalaegerszegi „Mindszenty Út” megvalósítása” elnevezésű projektet, amelynek zászlóshajója a Mindszenty József bíboros, hercegprímás fordulatossá életét bemutató, az interpretáció XXI. századi eszközeivel is felvértezett interaktív látogatóközpontnak otthont adó komplexum kialakítása. A Mindszentyneum zöldmezős beruházásként, egy nívós épületben, a zalaegerszegi Göcseji Múzeum épületének közvetlen szomszédságában valósul meg.

A kialakult egészségügyi helyzetre való tekintettel a kivitelezési munkálatok megkezdését jelző ünnepélyes alapkövetéssel elmaradt, de a beruházás már zajlik, befejezésével pedig a létrejövő intézményben lesz az első olyan hazai állandó kiállítás, amely az érsek, hercegprímás életútjának teljes keresztmetszetét és mellette a II. világháború utáni hazai egyházüldözés tematikáját teljes terjedelmében a nagyközönség elé tárja.

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. MÁRCIUS 30.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő:** Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gáts Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Verestői Nárcisz
Olvasószervező: Kodtek Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4 050 Ft, fél évre: 8 100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Szent Óscar Romeróra emlékezünk

Negyven éve halt mártírhalált a Nemzetközi Karitászt védőszentje

Negyven évvel ezelőtt, 1980. március 24-én halt mártírhalált Szent Óscar Romero, a Nemzetközi Karitászt (Caritas Internationalis) védőszentje. San Salvador érsekrét a hite miatti gyűlöletből gyilkolták meg. A halálát Ferenc pápa vértanúságnak nyilvánította, és 2018. október 14-én Rómában szentté avatta a mártír főpapot. Rá emlékezünk.

A Katolikus Karitászt az 1917. augusztus 15-én született Óscar Romero érsekről a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítő programjai közé tartozó karitászkonferencia szervezésével emlékezett volna meg, március 24-én. A járvány miatt azonban a rendezvényt elhalasztották, és a tervek szerint egy későbbi időpontban tartják meg. A Katolikus Karitászt ezért most egy, a főpap életéről szóló írással emlékezünk a szegények püspökeként emlegetett vértanúra.

A gyermek Romero először az asztalosszakmát kezdte el kitanulni, a helyi polgármester bátorítására azonban jelentkezett a San Miguelben működő kisszemináriumba. Teológiai tanulmányait San Salvadorban kezdte el, majd a római Gregoriana Pápai Egyetemen folytatta. 1942-ben Rómában szentelték pappá. Doktori tanulmányait püspöke kérésére megszakította, és 1943-ban visszatért San Salvadorba. Hazaérkezése után plébánosi megbízatást kapott, majd pár hónpra rá a püspöke a titkárává fogadta San Miguelben. Huszonhárom éven át dolgozott titkárként, emellett ő szerkesztette egyházmegyéje hetilapját, továbbá széles körű lelkipásztori munkát végzett a székesegyház plébániáján.

1967-ben megválasztották a salvadori katolikus püspöki konferencia titkárának. VI. Pál pápa kinevezte San Salvador segédpüspökévé, majd 1974-ben Santiago de María Egy-

házmegye megyéspüspökévé tette. 1977-ben lett San Salvador érseke.

San Salvadorban a függetlenség elnyerése után nem alakult ki erős demokratikus rendszer. Az időnként megtartott elnökválasztások ritkán voltak tisztességesek. Az ország jelentős földterületei néhány nagybirtokos család tulajdonában álltak, akik a helyzükkel visszaélve olcsó munkásoknak használták a nincstelen lakosságot, a megtermelt javakat pedig jelentős haszonnal exportálták. Az ebből fakadó társadalmi feszültség lázadó csoportok megalakulásához vezetett, amire az ország katonai vezetői terrorral reagáltak.

A mélyszegénység kérdése nemcsak Salvadorban, hanem egész Latin-Amerikában fontos megoldandó kérdéssé vált a Katolikus Egyház számára. A társadalmi elégedetlenség hangjai hamar eljutottak a munkájuk révén a szegényekkel és az elnyomottakkal kapcsolatban lévő egyházi emberekhez. A papok körében egyre többen kezdtek szimpatizálni a Dél-Amerikából indult úgynevezett felszabadítási teológiával.

Ebben a társadalmi helyzetben nevezték ki San Salvador érsekévé Óscar Romerót. Az ország irányítói szívesen fogadták az új érseket, mivel addigi tevékenysége során mind egyházi, mind politikai szempontból konzervatív felfogásúnak mutatkozott.

Érseki beiktatásának évében tüntetéshullám rázta meg

a hazáját. Az ország vezetése minden tiltakozással szemben keményen lépett föl, nemegyszer vérbe fojtotta a tüntetéseket. 1977. március 12-én megölték egy jezsuita szerzetest, Rutilio Grande atyát, aki a szegények között végzett szociális munkát. A meggyilkolt pap Romero közeli, nagyra becsült barátja volt. Ettől kezdve az érsek igyekezett minden eszközt és lehetőséget megragadni, hogy a szegények és a nincstelenek szószólója legyen, akik a rendszer legkiszolgáltatottabb tagjai voltak.

Szentbeszédeiben rendszeresen fölemelte a szavát az országot elnyomás alatt tartó katonaság és a halálbrigádok túlkapasai ellen. Beszédei az Egyház rádióján keresztül eljutottak mindenhová az országban. Romero érsek jogsegélyszolgálatot indított, látogatott és bátorította a szorongatásban élőket.

„Miközben világos, hogy az Egyházat üldöztetés érte az elmúlt három évben, még fontosabb, hogy tisztában legyünk annak okával. (...) Az

üldöztetésre azért került sor, mert az Egyház védelmébe vette a szegényeket, közösséget vállalt a szegények sorsával. Amikor az Egyház hallja az elnyomottak kiáltását, nem tehet mást, mint hogy megélt azokat a társadalmi struktúrákat, melyek létrehozák és állandósítják a nyomorúságot, amiből ez a kiáltás felfakad” – írta az érsek.

A tanítása nem politikai célokat szolgált, hanem az Egyház és a szegények szolgálatában élő püspök tanúságtétele volt.

„Mindannyiunknak készen kellene állnunk rá, hogy meghaljunk a hitünkért, még akkor is, ha az Úr nem adja meg ezt a kitüntetést. Odaadni az életet – ez nem csak azt jelenti, hogy megölnek; odaadni az életet azt jelenti: teljesíteni a kötelességünket csendben, imádságban, munkánk becsületese elvégzésével, a hétköznapi élet csendjében, lépésről lépésre odaadni az életet.”

1979-ben Romero érsek dokumentumokkal alátámasztott, részletes beszámolót tartott II. János Pál pápának a ha-

zájában történt gyilkosságokról, az eltűnésekről, az emberi jogok megsértéséről. Egy évre rá pedig levelet küldött Jimmy Carter amerikai elnöknek, amelyben megkérte, hogy az Egyesült Államok ne támogassa tovább fegyverrel a salvadori hadsereget, mert azzal csak az elnyomók hatalmát növeli.

1980 februárjában a nyilvánosság előtt beszélt arról, hogy halálos fenyegetések érték, de hazájából a följárlott menedék ellenére sem távozott el, mondván, inkább vállalja a veszélyt, mintsem hogy magára hagyja a népet.

1980. március 23-án közvetlenül a rendfenntartókhoz intézte prédikációját: „Testvérek, ti a népünkhöz tartoztok! Saját testvéreiteket öltek meg a földművesek között! Egy ember parancsolhatja nektek, hogy öljétek, de Isten törvényének kellene győznie benneteket, amely azt parancsolja: Ne öl! Egy katona sem köteles olyan parancsnak engedelmeskedni, amely ellenkezik Isten törvényével! Erkölcstelen törvény senkit sem kötelez.”

1980. március 24-én, egy gyászmise bemutatása közben, az oltárnál állva érte a halálos lövés.

Óscar Romero temetési szertartásán mintegy ötezen vettek részt. A gyászbeszéd alatt bombamerénylet történt, majd a katonák lövöldözni kezdtek. A gyászoló hívek közül negyven ember lelta a halálát, a sebesültek száma meghaladta a százat.

Az érsek elleni merénylet és a gyászszertartás alatt történtek óriási felháborodást váltottak ki a nép körében. Az addig is kiélezett helyzet egy évtizeden át tartó polgárháborút robbantott ki.

Óscar Romero érsek mindig következetesen fellépett a szegények, a jogfosztottak és a kizsákmányoltak érdekében, fáradhatatlanul küzdött az igazságért. A salvadori katonai diktatúra elleni harc megtestesítője volt. Tőle való az idézet: „Az erő, amit mi hirdetünk, nem a kard és az utálat ereje, hanem a szeretet és a testvériség ereje, ami képes a fegyvert sarlóvá tenni, és munkába állítani.”

Salvador érseke tüzes prédikációkat tartott, miközben a hazájában erős cenzúra volt. A CAFOD (Katolikus Ügy-nökség a Tengerentúli Fejlődésért – a Nemzetközi Karitászt tagja Angliában és Walesben) támogatta rádióadásait. Amikor Romero rádióállomását felrobbantották, a CAFOD forrásokat különített el az új-jáépítésére.

A társadalmi igazságosság és a katolikus társadalmi tanítás iránt elkötelezett Caritas Internationalis 2015. május 16-án a védőszentjének választotta Romero érseket.

Ferenc pápa dekrétumban nyilvánította ki, hogy Romero érseket a hite miatti gyűlöletből gyilkolták meg, és a halálát vértanúságnak minősítette. Boldoggá avatását 2015. május 23-án tartották San Salvadorban, több mint negyedmillió hívő jelenlétében.

Ferenc pápa 2018. október 14-én Rómában, a Szent Péter téren, a fiataloknak szentelt püspöki szinódus idején avatta szentté.

Romero érsek hitét mutatja a következő, tőle származó idézet is: „Gyönyörű a pillanat, amikor megértjük, hogy nem vagyunk többek, mint Isten eszközei.”

Forrás: Katolikus Karitászt
Fotó: CAFOD

A koronavírus miatti helyzet kiragadott minket a hétköznapi életből. Azok a problémák, amelyek három héttel ezelőtt aggasztottak minket, szinte másodlagossá váltak. Mintha az egész világ felébredt volna, és rájött volna arra, milyen nagy szükségünk van egymásra.

Mindenki ott segít, ahol tud. Ha valaki csak annyit tesz, hogy otthon marad, azzal is életet menthet. Most jött el az emberi szeretet próbája, amit, úgy tűnik, eddig sikeresen kiálltunk. Az internetnek köszönhetően tanúi lehetünk számtalan csodás hazai és külföldi történetnek, amelyek az összefogást bizonyítják.

Külföldön történt...

Több pap is újra orvosi köpenyt öltött magára. Alberto Debbi és Fabio Stevenazzi atya is orvosként dolgozott a pappá szentelése előtt. Most úgy érezték, nagy szükség van rájuk az olasz kórházakban. Az egészségügyi dolgozókon kívül az egyházak képviselőitől is óriási erőfeszítést kíván ez az időszak. Alig több mint két hét alatt több mint ötven pap halt meg Olaszországban a koronavírus következtében. Az áldozatok között van Giuseppe Berardelli atya, akinek a saját hívei vásároltak lélegeztetőgépet. Az atya azonban az élete árán is lemondott az életmentő berendezésről,

hogy egy nála fiatalabb beteget megmenthessenek. Kínában az ápolónők a csodálatos hajkoronájukról mondtak le a betegek érdekében, attól tartva, hogy a hajszálakon megülnek a vírusok. Százával kapják az elismeréseket a tettükért. Elsősorban nők írnak nekik, hogy kifejezzék, tudják, milyen fontos az életükben a jó frizúra. A veszélyhelyzet hidat vert a generációk között is. Világszerte önkéntesen segítenek fiatalok a járvány miatt leginkább veszélyeztetett időseknek. Az USA-ban a Nevadai Egyetem egyik orvostanhallgatója, Jayde Powell főiskolásokból hozta létre a Shopping Angels csoportot, amely már igazi hálózattá fejlődött.

Sokan igyekeznek könnyebbé tenni a maguk és a környezetük minden napjait közös énekléssel, zenéléssel. Volt, aki ingyenes fitneszedzést tartott a karanténban élőknek.

Hazánkban is összefogtak

Számtalan kezdeményezés született Magyarországon is annak érdekében, hogy az orvosoknak és a karanténba szorult embereknek is könnyebb dolguk legyen.

A legnagyobb közösségi portálon hamar csoportot szerveztek a Budapesten lakáskiadással foglalkozók. Az orvosoknak és az ápolóknak ingyenes lakhatást biztosítanak, hogy

Tagjai védőfelszerelésben vásárolnak be a segítség-re szoruló nyugdíjasoknak, és leteszik a csomagokat az ajtajuk előtt. Világszerte számos városban vezettek be kijárási tilalmat. A karanténban rekedt emberek sokféle közösséggé kovácsolódtak a kényeszerhelyzetben.

ne kelljen tartaniuk a családtagjaink megfertőzésétől.

Az Etesdadokit csoport arra jött létre, hogy minőségi étellel és itallal lássák el az egészségügyben dolgozókat. A pékségek fizetés nélkül kínálják termékeiket az ápolóknak, az orvosoknak és a rendvédelmi szervek dolgozóinak. Taxisok ingyen fuvar, autószerelők ingyenes szervízt, gumis műhelyek díjmentes kercserét ajánlottak fel nekik.

Az ország minden táján vannak olyan emberek, akik a saját költségükön készítene védőmaszkokat, és juttatják el azokat a kórházakba, idősgondozóknak, bolti eladóknak. A kezdeményezéshez magánemberek és több színház társulatának tagjai is csatlakoztak.

Egy áruház dolgozóinak sportolók segítettek abban, hogy éjjel feltöltsék áruval az üzletet. A lecsupaszított polcok így másnapra ismét készen álltak a vásárlók érkezésére.

Sokan használt, de még működő számológépeket ajánlottak fel hátrányos helyzetű családoknak, hogy a gyerekek bekapcsolódhassanak a távoktatásba.

Plébániák, önkéntesek ajánlották fel a segítségüket az időseknek, akiknek egyedül kellene bevásárolniuk. Mivel a vírus leginkább őket vesz-

lyezteti, szükséges a segítségnyújtás, és az elfogadása is.

Imádság mindenekelőtt

Bár egymástól elszakítva élünk, közösségben vagyunk az imádság által. Minden délben elimádkozzuk Erdő Péter bíboros és Ferenc pápa imáját a járvány megszűnéséért. A Szentatya már többször is közös fohászra hívta a világ híveit.

Mivel a templomok is bezártak, a médiának kell gondoskodnia arról, hogy a hívek részt vehessenek a liturgiákon, legalább lelkiileg. A technikának köszönhetően számtalan misén ott lehetünk. A rádiók, a televíziók és az online felületek is remek lehetőségeket kínálnak az elcsöndesedésre. Csak rajtunk múlik, hogy a karantén ideje alatt mennyit törődünk a lelkiéletünkkel.

Talán még sohasem volt a világon akkora imaközösség, mint most, amikor a modern eszközök is a segítségünkre vannak. Azok a történetek pedig, amelyek a felebaráti szeretet példáját hozzák eléink nap mint nap, rávilágítanak arra, hogy egy kereszténynek nincs kevesebb dolga csak azért, mert otthon kell maradnia. Mindenekelőtt imádkoznunk kell, és nem szabad elhagynunk a lakásunkat. Ha másért nem, az ember-társainkért mindenképpen ezt kell tennünk.

Farkas Kinga
Fotó: NEK

Egy emberként az egész világ

Lackfi János

Magányos voltam, és videochaten hívtatok

Lackfi János költő a napjainkban ránk mért be- és elzártság ihlette versében, melyet a Facebook-oldalán tett közzé, Jézus egyik jól ismert példabeszédét parafrázálja.

Magányos voltam, és videochaten hívtatok. Elfogyott az ennivalóm, hoztatok, és letettétek az ajtóm elé. Járvány idején veszélyeztetett voltam, és nem látogattatok meg, én meg dühös voltam, hiába, hogy miattam tesztek. Forrásaim kiapadtak, és azonnali utalással pénzt küldtetek. Nem volt munkám, és távmunkát adtatok. Nem volt gyógyszerem, és kiváltottátok. Nem volt jókedvem, és az erkélyre kiállva énekeltek, váltakozó hamissággal, de aranyos kedéllyel. Nem voltam humoromnál, és mémekeket küldtetek. Magamba zuhantam, és kedvet csináltatok az olvasáshoz. Elszáradtam, és a múltba néző posztjaitok nyomán levettem a polcra a régi albumokat, befotóztam párat, aztán csak túráztattam, túráztattam az emlékezetemet. Süvítő csend lett bennem, de zenéket javasoltatok, én meg fürdöttem a jobbnál jobb koncertekben. Nem tudtam kimozdulni, de feldobáltatok régi utazós képeiteket, s én fejben utaztam. Amit egygel is tettetek e kicsinyek közül, énvelem tettétek.

Forrás: Lackfi János Facebook-oldala
Fotó: Raffay Zsófia

A bergamói orvos megáldja a haldoklókat, és imádkozik velük

A bergamói kórházban sorra halnak meg a koronavírusos betegek, nincs idő papot hívni hozzájuk. Mario katolikus orvos, aki megfogadta a püspök tanácsát, és március 23-án ő maga nyújtott vigaszt egy haldokló idős embernek.

Egy a hősök közül, akik orvosként minden erejüket megfeszítve küzdenek a koronavírus ellen a frontvonalban, az intenzív osztályokon; nagyon magas a fertőzés veszélye. A bergamói kórházban dolgozik, ahol a legtöbben halnak meg a járványban; minden elképzelésünket meghaladja, ami ott történik. Mario mélyen hívó katolikus. Nem vallja magát nagyon buzgó vallásgyakorlónak, de mélyen megérintették Francesco Beschi püspök szavai, aki azt kérte, ha nincsenek a kórházban papok, áldják meg mások azokat, akik vágnak a betegek szentségére.

Mario legutóbb egy idős embert kísért el a halál felé vezető úton. A férfi három napja feküdt az intenzív osztályon, és éjszaka az állapota visszafordíthatatlanul súlyosra fordult. Gyermekei azt kérték a katolikus orvostól: „Legyen ott az édesapánk mellett, vigye el neki simogatásunkat és az Úr simogatását.”

„Így tettem. Mindketten hívők vagyunk, imádkoztunk; elmondtuk csendben a Miatyánkot és az Üdvözlégyet. A jobb kezébe adtam a rózsafüzért, a bal kezét pedig megfogtam. Néztük egymást. Ó rám mosolygott, vagy legalábbis szeretném azt hinni. Aztán keresztet rajzoltam a homlokára, és elmentem. Ez volt életem legrosszabb, mégis legszebb éjszakája.”

Az orvos elmondta: ennek a világméretű tragédiának az az egyik legnehezebb része, hogy a Covid-19 áldozatai a testi

szenvedésen kívül lelkileg is szenvednek, mert amikor búcsúznak az élettől, nem láthatják a szeretteiket. Úgy kell elmenniük, hogy el sem búcsúzhatnak egymástól. Szorongató érzés, betöltetlen úr marad a távozó után. Temetési szertartásokat sem tarthatnak.

Francesco Beschi, a Bergamói Egyházmegye 69 éves püspöke ezért néhány nappal ezelőtt arra kérte a gyermekeket, az unokákat, hogy áldják meg a szüleiket, a nagyszüleiket. Az ápolókhoz és az orvosokhoz pedig azzal a kéréssel fordult, hogy adjanak áldást a világtól elszigetelt betegeknek a kórházakban, ahová nem mehetnek be a rokonok és a papok, és ahol az idősek úgy halnak meg, hogy a búcsúzáskor senki nem nyújt nekik vigaszt.

Forrás és fotó: Aleteia
Fordította: Thullner Zsuzsanna

Zűrzavaros napjaink pedagógusszemmel

Ha a változás viharai a vidék fölött zúgnak, némelyek falakat építenek, hogy védjék magukat. Mások pedig szelmalmokat, hogy energiát nyerjenek – tartják a kinaiak.

Nincs is talán olyan pedagógus ismerősöm, barátom, aki ezekben a napokban ne tizenhétórásna valamilyen formában. Persze a hivatal felől nézve mindegyikük szépen teljesít, és nem is panaszkodnak, csak a sorok között olvasva derül ki, hogy azért nem annyira egyszerű ez az átállás, még az ügyes informatikusoknak sem. Fölerősödött a tanárokból a teljesítményszorongás, ami ebben az esetben is sokoldalú veszély. S azért, hogy ez ne gátolja őket a kreatív munkavégzésben, elsősorban a vezetőik, az igazgatók és a fenntartók a felelősek. Nagyon sok múlik rajtuk is. Régóta szárnyaló tanítók és tanárok most gyakran azon aggódnak, hogy eléggé dokumentálható-e a tevékenységük. Mert-hogy némely vezető falakat épített, hogy védje magát, és ezáltal bizony átcsúszik a figyelem a lényegtelenebb részekre: Hány feladatot adott ki a tanár? Hogyan értékelte? Osztályozta? Melyik napszakban? Milyen felületen? Közben pedig elfelejtünk figyelni arra, hogy mindez hová esik a fal túloldalán, a diákoknál, a családoknál. A legjobb, amit a tanároknak a vezető adhat ebben a helyzetben: az önállóság, jó és változatos eszközök és módszerek, nagyfokú bizalom és bátorítás az egyértelmű lassításra, hiszen az új utak tervezése és a diákok haladásának új-szerű követése sokszoros időbe telik. És igaz ugyan, hogy az új élet a fogantatással kezdődik, és ennek jeleit hamar tapasztalhattuk is, de a beágyazódáshoz mindig időre van szükség.

Viharos helyzetben a legjobb taktika, ha megállunk, szembenézzünk a problémával, és legelőször azt a kérdést tesszük fel: Mi is tulajdonképpen az igazán fontos? Sajnos egyvalamit biztosan nem lehet megtenni: a hagyományos ismeretközlést digitálisan folytatni. Pedig ez volna a legegyszerűbb. Most azonban egy egészen más világba csöppentünk, ahol az átadni való tudás nagyon más, mint ami a felszín, a tananyag. Ami most átadható, az a felelősségvállalás, az időbeosztás, a belső motiváció, a jó szoká-

sok, az értelmes tanulási élmény. Ráadásul nincs kiforrott, biztosan jó megoldás. Talán nekünk, tanároknak ez jelenti a legnagyobb kihívást. Különös az élet mint tanítómester, mert néhány nap gyakorlat után az egyébként anyai és apai szerepben is küzdő tanárok kezdték átírni az elméletben esetleg jól működő, ám otthon áttekinthetetlenül áramló tanulnivalók, beadandók, rendelkezésre állás, számonkérés mókuskerekét. Hiszen a saját bőrükön – és az őszinte szülői veszjelzések nyomán – tapasztalhatták, hogy ez még egy hétig sem élet-szerű, nemhogy hónapokig. Arról nem is beszélve, hogy minden kiszámíthatatlan ritmusban és mennyiségben ömlik, így egyik félnek sem lehet meg a készenlét jóleső öröme. Ez pedig a kiegészítő egyik tipikus forrása.

Sebaj, csak egy sebesült orvos képes gyógyítani – vigasztalnak az antik görögök. Remélhetőleg lassan egyre többen rájövünk, hogy ebben az időszakban a legkevésbé sem a konkrét tananyag a fontos, a mennyiségről nem is beszélve. Sokkal inkább kísérésről, türelmes érzékelésről van szó. Együtt járni az utat a gyermekekkel és a szülővel. Az első feladat a lelkiismeret éreleése, a közös felelősségvállalás jó ízének megérzése és megéreztetése. Találkozásra van szükség – most igazi együttlét nélkül –, mégpedig nem csupán az értelem, hanem a szív szintjén is. Belső motiváció ugyanis kizárólag így születik. Ez a szelíd, szinte észrevétlen befolyásolás a legjobb külső segítség a belső érlelődéshez.

Eddig a rengeteg különórával és munkával leterhelt életünk igencsak fukar kézzel bánt a családi idővel, sőt, a szülők néha (vagy gyakran) szinte kizárták magukat a gyermekek neveléséből. (Ezt az érdektelenségbe fuladt szülői értekezletek is mutatták, természetesen itt is tisztelet a valóban elismerendő kivételnek.) Sajnos a tendenciákat figyelve megállapíthatjuk, hogy a család és az iskola nevelési szövetsége felbomlott. Pedig most ez lehet(ne) a legerősebb támaszunk.

Az együttműködés, az egymásra figyelés, az önálló munkavégzés, a felelősségvállalás és -megosztás, a koncentrált időbeosztás jó szokásait kell először kialakítanunk; hosszú távon

ezek lesznek a szelmalmunk legjobb lapátjai. Ehhez – a közhiedelemmel ellentétben – sajnos nem elég 21 nap, hanem legalább 66 szükséges, de a kutatások szerint egy szokás eredményes beépülése 18 és 264 nap (!) között várható. Komoly elköteleződésre és kitartásra lesz tehát szükség mindkét oldalon. Most nem mankót adunk a diákoknak, hanem a saját lábukra szeretnénk állítani őket. Ezért akkor járunk sikerrel, ha lassan, fokozatosan haladunk; ha a sikertelen kísérleteket természetesnek vesszük, nem minősítjük és nem osztályozzuk; ha kellemes élmények is kísérik a folyamatot, és ha van megfelelő támogató közeg.

Ebben a fázisban még biztosan nem kellene osztályozni. Számos más formája ismert a formáló, fejlesztő értékelésnek és a visszajelzésnek, amire természetesen szükség van. A számonkérés megszokott formáit most el kellene felejtetni, hiszen a kimeneti ellenőrzés régi formája illúzió, de valljuk be, nem kár érte.

Bizalompedagógiára van szükség. Biztatásra, felelősségadásra és -megosztásra, nem pedig felelősségre vonásra. Az az ember, aki ezt megkapja, igyekszik a legjobbat kihozni magából. Ez nagyon komoly szemléletmódváltás. Nagy erőfeszítést, belső munkát igényel.

Joseph Kentenich atya így fogalmaz: ha Isten keresztet vagy szenvedést küld, fogjuk fel úgy, mint egy váltóállítást. Ezzel akarja jelezni: állj, irányt kell változtatnod, ezen a vágányon a vesztedbe rohansz.

Az oktatásban nemhogy váltót kell állítani, hanem át kell szállni, mert a vonat, amin eddig utaztunk, nem az élet irányába tart. Ezért érezzük úgy, hogy nem elég az igyekezet, valami más is kell. Ülünk menetirányba az élet vonatán! Öröm látni, hogy ez a folyamat elkezdődött. Varga László püspök atyához csatlakozva lélekben nap mint nap tapsoljuk meg, bátorítjuk erre pedagógus testvéreinket, együttérzésünkkel, együttműködésünkkel támogatva őket.

„Győzelmet kértem Istentől. / Adott sok nagy gólhelyzetet. / És nagyon drukolt, hogy betaláljak.” (Lackfi János)

Uzsalyné Pécsi Rita

Az otthoni imádság módja családi körben

Szocska A. Ábel görögkatolikus püspök útmutatása

Ebben a rendkívüli helyzetben, amikor a korlátozások miatt a templomokban a nyilvános liturgia szünetel, Szocska A. Ábel bazilita szerzetes, a görögkatolikus Nyíregyházi Egyházmegye püspöke az alábbi üzenettel fordult a hívekhez.

Kedves Testvérek!

Mindenható Istenünk a kinyilatkoztatás és maga Jézus Krisztus által is megszólítja az embert, az ember pedig az imádságával képes válaszolni Isten szeretetteljes szavára, és meg is tudja szólítani őt, azzal a reménnyel a szívében, hogy hálaadásai, kérései meghall-

templomban mondtunk el, a szertartások alatt.

Nagyon fontosnak tartom felhívni a kedves testvérek figyelmét arra, hogy amikor bekapcsolódunk egy szertartás közvetítésébe, az imádságot vegyük nagyon komolyan, tudatosítva magunkban, hogy otthonainkban is a Szenthá-

gatasra találnak. Jézus is erre buzdít minket: „Kérjétek és kaptok, keressetek és találtok, zörgessetek, és ajtót nyitnak nektek!” (Mt 7,7)

Ebben a rendkívüli helyzetben, amikor a korlátozások nem teszik lehetővé az eddigi megszokott közös szertartásokon való részvételt, meg kell találnunk otthonainkban – a családgyházban – az imádság végzésének helyes módját.

Ez nagyon jó alkalom arra, hogy lakhelyünkön kialakítsunk egy falrész vagy imasarkot, egy polcot vagy asztalt, ahol elhelyezhetjük ikonjainkat, amelyek előtt meggyújthatunk egy szál gyertyát, ahol a családtagjainkkal közösen elmondhatjuk egyéni imádságainkat vagy azokat az imádságokat, amelyeket sok esetben csak a

romságos egy Istent szólítjuk meg, akinek a színe elé állunk. Legyen hát a magatartásunk és viselkedésünk is ennek megfelelő, testtartásunk lehetőleg álló, és öltözetünk illő, mint amikor templomba megyünk.

Az imádság alatt lehetőleg igyekezzünk kizárni minden külső zavaró tényezőt (például mobiltelefont, munkavégzést, pihenést).

Imádságunk legyen összeszedett és áhítattal teljes! Így próbáljunk meg, Istennek tetsző imádság által, továbbra is egy közösséget alkotni távol lévő szeretteinkkel és hittestvéreinkkel.

Imádságos szeretettel:

Ábel testvér

Forrás és fotó:

Nyíregyházi Egyházmegye